

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/2393,

13. detsember 2017,

millega muudetakse määruseid (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta, (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta, (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, ning (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 42, artikli 43 lõiget 2 ja artikli 168 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽³⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽⁴⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Õiguskindluse ning noortele põllumajandustootjatele antava toetuse ühtlustatud ja mittediskrimineeriva rakendamise tagamiseks on vaja sätestada, et maaelu arengu valdkonnas käsitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1305/2013 ⁽⁵⁾ ja teistes asjaomastes eeskirjades osutatud tegevuse alustamise kuupäevana kuupäeva, mil taotleja sooritab või viib lõpule toimingut, mis on seotud tegevuse alustamisega, ning et toetuseavaldus tuleb esitada hiljemalt 24 kuu jooksul pärast nimetatud kuupäeva. Lisaks näitavad programmide üle peetud läbirääkimiste käigus saadud kogemused, et tuleks selgitada noorte põllumajandustootjate ühist tegevuse alustamist käsitlevaid eeskirju ja määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 4 kohaseid toetuse andmise lävendeid ning ühtlustada äriplaani kestust käsitlevaid sätteid.
- (2) Et hõlbustada nõustamis- ja koolitusteenuste rakendamist liikmesriikide korraldusasutuste poolt, tuleks nimetatud meetme kohase toetusesaaja staatust laiendada nendele asutustele, tagades samal ajal, et teenuseosutaja valib välja oma ülesannete täitmisel nimetatud asutustest sõltumatu organ ning et teenuseosutaja või koolituse pakkuja tasandil tehakse kontrollimist.
- (3) Eesmärgiga stimuleerida kvaliteedikavades osalemist peaksid põllumajandustootjad või põllumajandustootjate rühmad, kes on osalenud sellistes kavades viie aasta jooksul enne toetusetaotluse esitamist, olema toetuskõlblikud maksimaalse viie aasta jooksul, võttes samal ajal nõuetekohaselt arvesse juba kavas osaletud aja kestust.

⁽¹⁾ ELT C 91, 23.3.2017, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 75, 10.3.2017, lk 63.

⁽³⁾ ELT C 306, 15.9.2017, lk 64.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2017. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta otsus.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487).

- (4) Selleks et rahastamisvahendid oleksid erasektorile piisavalt atraktiivsed, on oluline, et need töötataks välja ja et neid kasutataks paindlikult ja läbipaistvalt. Kogemused näitavad siiski, et teatavad meetmepõhised rahastamiskõlblikkuse eeskirjad piiravad maaelu arengu programmide puhul rahastamisvahendite kasutuselevõttu ja takistavad fondihalduritel rahastamisvahendite paindlikku kasutamist. Seepärast on kohane sätestada, et teatavaid meetmepõhiseid rahastamiskõlblikkuse eeskirju rahastamisvahendite suhtes ei kohaldata. Samal põhjusel on samuti asjakohane sätestada, et määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 alusel noortele põllumajandustootjatele tegevuse alustamiseks ette nähtud toetust võib anda ka rahastamisvahendi kaudu. Nimetatud muudatusi silmas pidades tuleks sätestada, et kui määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 17 osutatud toetust investeringute tegemiseks antakse rahastamisvahendi kaudu, peab investering aitama kaasa ühe või mitme liidu prioriteedi täitmisele maaelu arengu valdkonnas.
- (5) Halduskoormuse vähendamiseks seoses topeltrahastamise vältimise põhimõtte rakendamisega rohestamise puhul peaks liikmesriikidel olema võimalik kohaldada kindlaksmääratud, keskmist mahaarvamist kõikide asjaomaste toetusesaajate puhul, kes viivad ellu asjaomast tegevuse liiki või allmeedet.
- (6) Põllumajandustootjad seisavad tänapäeval silmitsi üha suuremate turu suundumustest tulenevate majandusriskidega. Need riskid ei mõjuta siiski kõiki põllumajandussektoreid võrdselt. Seepärast peaks liikmesriikidel olema nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võimalik toetada põllumajandustootjaid sektoripõhise sissetuleku stabiliseerimise vahendi kaudu eelkõige sektorites, kus sissetulek on oluliselt langenud, mis võib avaldada konkreetsele maapiirkonnale suurt majanduslikku mõju, tingimusel et sissetuleku langus ületab vähemalt 20-protsendilist lävendit. Et tagada sektoripõhise sissetuleku stabiliseerimise vahendi tulemuslikkus ja et seda saaks kohandada liikmesriikide erilistele asjaoludele, peaksid liikmesriigid saama määrata oma maaelu arengu programmides kindlaks sissetuleku, mida võetakse vahendi kasutuselevõtmiseks paindlikul viisil arvesse. Samal ajal ja selleks, et soodustada põllumajandustootjate poolt kindlustuse kasutamist, tuleks kindlustuse puhul kohaldatavat tootmise languse lävendit vähendada 20 %-ni. Selleks et jälgida kulusid sektoripõhise sissetuleku stabiliseerimise vahendi ja kindlustuse alusel, tuleks lisaks kohandada programmi rahastamiskava sisu.
- (7) Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 36 lõikes 5 sätestatud nõue esitada 2018. aastal aruanne riskijuhtimise meetme kohta on juba kaetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013⁽¹⁾ artikli 110 lõike 5 kohaselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatava ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) seire ja hindamise aruandega. Seepärast tuleks määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 36 lõike 5 teine lõik välja jätta.
- (8) Kõikide sektorite põllumajandustootjate ühisfondide osas näib, et määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 38 lõike 3 ja artikli 39 lõike 4 kohane keeld rahastada avalikest vahenditest algset põhivara takistab nimetatud fondide tulemuslikku toimimist. See keeld tuleks seepärast kaotada. Samuti on asjakohane laiendada nende valdkondade loetelu, mida saab katta ühisfondidele antavast rahalisest osalusest, nii et osalused hõlmaksid fondi tehtavate igaaastaste maksete täiendamist ja selle algset põhivara.
- (9) Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 18 lõike 1 punktis b ja artikli 24 lõike 1 punktis d osutatud toetust, mille eesmärk on taastada tootmise potentsiaal pärast loodusõnnetust või katastroofi, antakse üldjuhul kõikidele taotlejatele, kes vastavad toetuse saamise tingimustele. Seepärast ei peaks liikmesriikidel olema kohustust määrata kindlaks taastamistegevuste valikukriteeriume. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui valikukriteeriume ei ole tegevuse laadi tõttu võimalik kindlaks määrata, peaks liikmesriikidel olema võimalus määrata kindlaks alternatiivsed valikumeetodid.
- (10) Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 59 on määratud kindlaks maksimaalsed Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) osaluse määrad. Selleks et leevendada mõne liikmesriigi eelarvele avalduvat survet ja kiirendada Küprosel hädasti vajatavaid investeringuid, tuleks nimetatud määruse artikli 59 lõike 4 punktis f osutatud maksimaalse 100 % osaluse määra kohaldamist pikendada kuni programmi lõpuni. Lisaks tuleks (EL)

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

nr 1305/2013 artikli 59 lõikes 4 osutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (*) artikli 38 lõike 1 punktis c sätestatud uue rahastamisvahendi jaoks määruses (EL) nr 1303/2013 kehtestatud osaluse erimäärale.

- (11) Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 60 lõike 1 kohaselt võivad loodusõnnetustest tingitud erakorraliste meetmete puhul programmi muudatustega seotud kulud saada rahastamiskõlblikuks alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast. Võimalust pidada enne programmi muudatuste esitamist kantud kulud rahastamiskõlblikuks tuleks laiendada muudele olukordadele, näiteks katastroofid või liikmesriigi või piirkonna sotsiaal-majanduslike tingimuste oluline ja järsk muutumine.
- (12) Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 60 lõike 2 teise lõigu kohaselt on põllumajandussektori investeeringute puhul rahastamiskõlblikud üksnes sellised kulud, mis on kantud pärast taotluse esitamist. Kui investeering on seotud erakorraliste meetmetega, mis on tingitud loodusõnnetustest, katastroofidest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või liikmesriigi või piirkonna sotsiaal-majanduslike tingimuste olulisest ja järsust muutumisest, tuleks siiski anda liikmesriikidele võimalus sätestada oma programmides, et rahastamiskõlblikud on need kulud, mis on kantud alates sündmuse toimumisest, et nad saaksid sellises olukorras paindlikult ja õigeaegselt reageerida. Et tõhusalt toetada hädaabimeetmeid, mille liikmesriigid on viimastel aastatel toimunud sündmustele reageerides võtnud, peaks seda võimalust kohaldama alates 1. jaanuarist 2016.
- (13) Selleks et suurendada määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktides b–d osutatud lihtsustatud kuluvõimaluste kasutamist, on vaja piirata määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 62 lõikes 2 osutatud EAFRD erieeskirjade kohaldamist toetusega, mida antakse vastavalt määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktidele a ja b seoses saamata jäänud tulu ja hoolduskuludega ning vastavalt artiklitele 28–31, 33 ja 34.
- (14) Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 74 kohaselt tuleb liikmesriigil nelja kuu jooksul alates maaelu arengu programmi heakskiitmisest pidada nõu seirekomiteega programmi valikukriteeriumide üle. See tekitab liikmesriikidele kaudse kohustuse määrata nimetatud tähtjaks kindlaks kõik valikukriteeriumid, isegi selliste toetustaotluste kutsete puhul, mis avaldatakse hiljem. Selleks et vähendada ülemäärast halduskoormust, tagades samal ajal rahaliste vahendite optimaalse kasutamise, tuleks anda liikmesriikidele võimalus määrata valikukriteeriumid kindlaks ja küsida seirekomitee arvamust enne toetustaotluste kutse avaldamist.
- (15) Eesmärgiga suurendada saagi, loomade ja taimede kindlustamise ning ühisfondide ja sissetuleku stabiliseerimise vahendi kasutamist, tuleks algse avaliku sektori toetuse maksimaalset protsendimäära suurendada (65 %-lt kuni 70 %-ni).
- (16) Selleks et tagada mitmeaastase finantsraamistiku asjaomaste iga-aastaste ülemäärade järgimine Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) eelarves ja luua põllumajandussektori kriisireserv, kasutatakse finantsdistipliini. Kuna otsetoetuste kohandusmäära kindlaksmääramine on oma laadilt tehniline tegevus ja seotud kulude eelarvestusega, mille komisjon esitab asjaomase aasta eelarveprojekti, tuleks kohandusmäära kindlaksmääramise menetlust lihtsustada, lubades komisjonil võtta kohandusmäär vastu nõuandemenetluse kohaselt.
- (17) Selleks et ühtlustada määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 87 ja määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 38 sätestatud automaatse kulukohustustest vabastamise eeskirju, tuleks kohandada määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 38 lõikes 3 sätestatud kuupäeva, milleks liikmesriigid peavad saatma komisjonile kulukohustustest vabastamisel tehtud erandeid käsitleva teabe.
- (18) Selleks et tagada õigusselgus määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 41 lõike 2 kohase ajutise vähendamise tulemusena sisse nõutud vahendite käsitlemisel, tuleks nimetatud vahendid lisada kõnealuse määruse artiklis 43 esitatud sihtotstarbeliste tulude loetelusse.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (19) Haldusmenetluste lihtsustamise huvides on asjakohane suurendada lävendit, millest allpool võivad liikmesriigid otsustada alusetult tehtud maksete tagasinõudmisest loobuda, 150 eurolt 250 euroni, tingimusel et liikmesriigid kohaldavad sama suurt või suuremat lävendit siseriiklike võlgade sissenõudmisest loobumise suhtes.
- (20) Asjakohane on tagada, et avalike hankelepingute sõlmimise korra eiramisest tulenev maksete tegemisest keeldumine või nende tagasinõudmine vastab eiramise raskusastmele ja on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, nagu on näiteks esitatud komisjoni kehtestatud asjakohastes suunistes finantskorrektsioonide kohta, mida kohaldatakse kõnealuse korra eiramisel liidu rahastatavate kulude suhtes, mis on kantud eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega. Lisaks on kohane selgitada, et selline eiramine mõjutab tehingute seaduslikkust ja korrektsust ainult toetuse mittemakstava või lõpetatava osa ulatuses.
- (21) Väikepõllumajandustootjate halduskoormuse vähendamiseks tuleks kehtestada täiendav erand, vabastades väikepõllumajandustootjad nende põldude deklareerimisest, mille kohta maksetaotlust ei esitatud.
- (22) Võttes arvesse praktilisi ja spetsiifilisi raskusi, mida on tekitanud pindalapõhiste toetuste maksetähtaegade ühtlustamine EAGFi ja EAFRD vahel, tuleks üleminekuperioodi pikendada veel ühe aasta võrra. Põllumajandustootjate rahavoo säilitamiseks peaks pindalapõhiste maaelu arengu meetmete puhul jääma ettemaksete tegemine enne 16. oktoobrit siiski võimalikuks.
- (23) Et võtta arvesse põllumajandussüsteemide mitmekesisust liidus, on asjakohane lubada liikmesriikidel käsitada põllumajanduslikust ja keskkonnanäppu asjakohast maa üleskõndmist kriteeriumina, mida saab kasutada maa-ala püsirohumaaks liigitamiseks.
- (24) Teatavad põõsad ja puud, millega kaetud maal loomi otseselt ei karjatata, sobivad siiski loomasööda tootmiseks. Liikmesriikidel peaks olema lubatud arvata need põõsad ja puud kogu või osal oma territooriumil püsirohumaad hulka, kui rohi või muud rohhtaimed jäävad valdavaks.
- (25) Et selgitada kesaks jäetud maa liigitamist põllumaaks enne 2018. aastat, kui maa-ala on jäetud kesaks viis aastat või kauem, ja pakkuda asjaomastele põllumajandustootjatele kindlust, tuleks võimaldada liikmesriikidel säilitada 2018. aastal selle maa liigitamine põllumaaks.
- (26) Karjatamiseks sobiv maa, kus rohi ja teised rohhtaimed ei ole valdavad või puuduvad ja kui karjatamistavad pole laadilt traditsioonilised ega olulised biotoopide ja elupaikade säilitamiseks, võib sellegipoolest olla teatavatel maa-aladel karjatamise seisukohast väärtuslik. Liikmesriikidel peaks olema võimalus käsitada tervel või osal oma territooriumil neid alasid püsirohumaana.
- (27) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013⁽¹⁾ rakendamise esimestel aastatel saadud kogemused näitavad, et teatavad ühtse pindalatoetuse kava kohaldanud liikmesriigid ei kasutanud ära kõiki vahendeid, mis olid neile komisjoni rakendusmääruses (EL) 2015/1089⁽²⁾ sätestatud ülemmäära raames eelarvest ette nähtud. Põhitoetuskava kohaldavatel liikmesriikidel on vahendite tõhusama kasutamise tagamiseks juba teatavates piirides võimalik jaotada suurema väärtusega toetusõigusi, kui on nende põhitoetuskava raames ette nähtud. Ühtse pindalatoetuse kava kohaldavatel liikmesriikidel peaks samuti olema lubatud teatavate ühiste piirmäärade piires ja otsetoetuste netoülemmäärasis järgides arvutada vajalik summa, mille võrra võib nende ühtse pindalatoetuse kava ülemmäära suurendada.
- (28) Teatavates liikmesriikides on kasutusel riiklikud maksu- või sotsiaalkindlustusregistrid, millesse on kantud põllumajandustootjad seoses oma põllumajandustegevusega. Nendel liikmesriikidel peaks olema võimalus jätta otsetoetuste saajate hulgast välja põllumajandustootjad, kes ei ole vastavalt registritesse kantud.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

(2) Komisjoni 6. juuli 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1089, millega kehtestatakse 2015. aastaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1307/2013 sätestatud teatavate otsetoetuskavade suhtes kohaldatavad eelarve ülemmäärad ning nähakse ette Horvaatia demineerimise erireservi osakaal (ELT L 176, 7.7.2015, lk 29).

- (29) Kuna minevikus saadud kogemused on näidanud, et paljudel juhtudel anti toetust füüsilistele või juriidilistele isikutele, kelle majandustegevus kas ei olnud üldse või oli üksnes vähesel määral seotud põllumajandusliku tegevusega, kehtestati määrusega (EL) nr 1307/2013 aktiivse põllumajandustootja klausel. Liikmesriigid peaksid sellest tulenevalt hoiduma otsetoetuste andmisest teatavatele isikutele, välja arvatud juhul, kui need isikud tõendavad, et nende põllumajanduslik tegevus ei ole marginaalne. Hilisemad kogemused näitavad siiski, et määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 lõike 2 kolmandas lõigus loetletud nende kolme kriteeriumi kohaldamisega, mille alusel määratakse kindlaks aktiivsed põllumajandustootjad, on olnud raskusi paljudel liikmesriikidel. Nimetatud kolme kriteeriumi kohaldamisest tuleneva halduskoormuse vähendamiseks tuleks anda liikmesriikidele võimalus otsustada, et aktiivse põllumajandustootja kindlaksmääramiseks on võimalik tugineda ainult ühele või kahele kriteeriumile.
- (30) Lisaks puutusid mõned liikmesriigid kokku sellega, et määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 lõikes 2 sätestatud toetusesaamise tingimustele vastavate tegevuste või ettevõtete loeteluga seotud elementide rakendamisel esinenud raskused ja rakendamisega kaasnenud halduskulu on ületanud kasu, mida annab väga väikese arvu mitteaktiivsete põllumajandustootjate väljaarvamine otsetoetuskavadest. Kui liikmesriik leiab, et see on nii, peaks ta saama lõpetada kõnealuse määruse artikli 9 kohaldamise loetellu kantud tegevuste või ettevõtete osas.
- (31) On asjakohane sõnaselgelt sätestada, et määruse (EL) nr 1307/2013 artikliga 11 lubatakse liikmesriikidel vaadata kord aastas läbi oma otsused, mis käsitlevad põllumajandustootjatele makstava põhitoetuse selle osa vähendamist, mis ületab 150 000 eurot, tingimusel et selline läbivaatamine ei põhjusta maaelu arenguks ettenähtud summade vähenemist.
- (32) Et võimaldada liikmesriikidel kohandada ÜPP toetusi oma konkreetsetele vajadustele, tuleks neile anda asjakohane võimalus vaadata läbi oma otsus kanda vahendeid oma otsetoetuste ülemmäära alt üle oma maaelu arengu programmidesse ja vastupidi. Seepärast tuleks neile anda võimalus vaadata läbi oma otsus ka jõustumisega alates kalendriaastast 2019, tingimusel et ükski selline otsus ei põhjusta maaelu arenguks eraldatud summade vähenemist.
- (33) Lisaks põhitoetuskava alusel kehtestatud toetusõiguste väärtuse lineaarse vähendamise kasutamisele riiklike või piirkondlike reservide täiendamiseks, et lihtsustada noorte põllumajandustootjate ja põllumajandusliku tegevusega alustavate põllumajandustootjate osalemist toetuskavas, peaks liikmesriikidel samuti olema lubatud kasutada sama mehhanismi selleks, et rahastada meetmeid, mille eesmärk on vältida maa kasutamise loobumist ja aidata põllumajandustootjatel tulla toime konkreetsete ebasoodsate asjaoludega.
- (34) Rohestamise meetmete suhtes kohaldatavate eeskirjade lihtsustamiseks ja nende vahelise sidususe parandamiseks tuleks ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade olemasolu kohustuse järgmise vabastust, mida kohaldatakse põllumajanduslike majapidamiste suhtes, kes kasvatavad liblikõielisi kultuure kas ainsa põllumajanduskultuurina või kombinatsioonis rohu või muude rohttaimede või kesaga rohkem kui 75 % põllumaast vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõike 4 punktile a, laiendada ka põllumajanduskultuuride mitmekesistamise kohustuse suhtes.
- (35) Et tagada sidusus eri laadi põllumajanduskultuuride käsitlemisel, võttes arvesse nende märkimisväärset osakaalu maa-aladel, seoses põllukultuuride mitmekesistamise nõudega, tuleks määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 44 lõike 2 kohast põllumajanduskultuuride mitmekesistamise eeskirjade kohaldamise paindlikkust laiendada, et hõlmata olulisel osal aastast või olulisel osal kasvutsüklit vees kasvavate põllumajanduskultuuride kasvatamine.
- (36) Et lihtsustada määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 44 lõike 3 punktides a ja b sätestatud põllumajanduskultuuride mitmekesistamise kohustuse praeguste vabastuste kasutamist, mida kohaldatakse maa puhul, mida kasutatakse peamiselt rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks, liblikõieliste kultuuride kasvatamiseks või vees kasvavate põllumajanduskultuuride kasvatamiseks või mis on peamiselt kesa või püsirohumaad, ning nii et tagada sama maakasutuse proportsioonidega põllumajandustootjate võrdne kohtlemine, ei tuleks 30 hektari suuruse põllumaa ülempiiri enam kohaldada.
- (37) Selleks et võtta arvesse speltanisu (*Triticum spelta*) agronoomilist eripära, tuleks seda määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 44 kohaldamise eesmärgil käsitleda eri põllumajanduskultuurina.

- (38) Et lihtsustada määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõike 4 punktides a ja b sätestatud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala olemasolu praeguste vabastuste puhul, mida kohaldatakse maa puhul, mida kasutatakse peamiselt rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks, liblikõieliste kultuuride kasvatamiseks või vees kasvavate põllumajanduskultuuride kasvatamiseks või mis on peamiselt kesa või püsirohumaal, ei tuleks 30 hektari suuruse põllumaa ülempiiri enam kohaldada.
- (39) Võttes arvesse, et teatavad püskikultuurid võivad tuua potentsiaalset kaudset keskkonnakasulikkust elurikkuse jaoks, tuleks määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 46 sätestatud ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade liikide loetelu laiendada, et hõlmata ka siidpööris (*Miscanthus*) ja kaelus-vaigulill (*Silphium perfoliatum*). Pidades silmas, et taimkatte liik võib avaldada positiivset mõju sellele, kuidas kesaks jäetud maa aitab kaasa elurikkusele, tuleks maad, mis on jäetud kesaks korjetaimede jaoks, tunnustada erineva ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala liigina. Seepärast tuleks kehtestada kaalutegurid maa-alade liikidele jaoks, kus kasvab siidpööris, kaelus-vaigulill või mis on kesa all korjetaimede jaoks. Kaalutegurid tuleks kehtestada sellisel viisil, et need kajastaksid selliste maa-alade erinevat tähtsust elurikkuse jaoks. Täiendavate ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade liikide kehtestamiseks on vaja kohandada olemasolevaid kaalutegureid lämmastikku siduva põllumajanduskultuuriga alade ja lühikese raieringiga madalmetsaga alade jaoks, et kajastada uut tasakaalu kõikide ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade liikide vahel.
- (40) Määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 50 kohase noorte põllumajandustootjate toetuskava kohaldamisel saadud kogemused on näidanud, et mõningatel juhtudel ei saa noored põllumajandustootjad kasutada toetust kõigil viiel aastal. Kuigi nimetatud toetus keskendub endiselt põllumajandustegevust alustavate noorte põllumajandustootjate uuele majandustegevusele, peaksid liikmesriigid lihtsustama noorte põllumajandustootjate juurdepääsu noorte põllumajandustootjate toetusele kõigi viie aasta jooksul ka juhtudel, kui noored põllumajandustootjad ei ole toetust taotlenud kohe pärast tegevuse alustamist.
- (41) Mõned liikmesriigid on leidnud, et noortele põllumajandustootjatele määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 50 alusel antav toetus on ebapiisav, et asjakohaselt käsitleda noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamise ja nende põllumajandusliku majapidamise struktuurilise kohandamise finantsprobleeme. Et veelgi parandada noorte põllumajandustootjate võimalusi osaleda põllumajanduslikus tootmises, peaks liikmesriikidel olema võimalik otsustada suurendada noortele põllumajandustootjatele antava toetuse summa arvutamiseks kohaldatavat protsendimäära vahemikus 25 % – 50 % ja olenemata kasutatavast arvutusmeetodist. Selline otsus ei tohiks piirata 2-protsendilise riikliku ülemmäära kohaldamist noorte põllumajandustootjate toetuste rahastamiseks antavate otsetoetuste puhul.
- (42) Et paremini selgitada liikmesriikide vastutust seoses vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse tootmist piirava laadiga, on asjakohane sõnastada ümber määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 52 lõiked 5 ja 6. Kuna ümbersõnastamine kajastab tava, mida seoses asjaomaste sätetega kasutatakse alates 1. jaanuarist 2015, on asjakohane kohaldada seda alates taotlusaastast 2015.
- (43) Et tagada võimalikult suur sidusus liidu kavade vahel, mis on suunatud sektoritele, kus teatavatel aastatel esineb turgude struktuurilist tasakaalustamatust, tuleks anda komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega võimaldatakse liikmesriikidel jätkata kuni 2020. aastani vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse maksmist, lähtudes eelneval võrdlusperioodil toetust saanud tootmisühikutest.
- (44) Vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse paindlikkuse suurendamiseks tuleks võimaldada liikmesriikidel vaadata oma toetuse andmise otsused igal aastal läbi jõustumisega alates taotlusaastast 2019.
- (45) Üks suuremaid takistusi tootjaorganisatsioonide loomisel, peamiselt organiseerituse tasemelt maha jäänud liikmesriikides, näib olevat vastastikuse usalduse ja varasemate kogemuste puudumine. Selle takistuse kõrvaldamiseks võiksid toimivad tootjaorganisatsioonid nõustada tootjaorganisatsioone ja -rühmi või üksiktootjaid puu- ja köögiviljasektoris ning selline tegevus tuleks lisada puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide eesmärkide hulka.
- (46) Lisaks tasuta jagamise eesmärgil turult kõrvaldamisele on kohane anda finantstoetust ka nõustamismeetmetele, mille eesmärk on ergutada tootjaid looma tunnustamise tingimustele vastavaid organisatsioone, et saada täielikku liidu rahastamist olemasolevate tootjaorganisatsioonide rakenduskavade raames.

- (47) Kriisiennetus- ja kriisiohjemeetmeid tuleks laiendada nii, et need hõlmaksid ka ühisfondide vahendite täiendamist, et kasutada ühisfonde uue vahendina kriisiolukordadega toimetulekuks ning müügiarendus- ja teavitustegevuseks puu- ja köögiviljasektori mitmekesistamiseks ja tugevdamiseks.
- (48) Selleks et lihtsustada praegust korda, mille kohaselt lubatakse kõigepealt liikmesriikidel anda täiendavat riiklikku finantsabi tootjaorganisatsioonidele nendes liidu piirkondades, kus organiseerituse tase on eriti madal, ja seejärel hüvitatakse osa nimetatud abist, kui on täidetud täiendavad tingimused, tuleks kehtestada uus süsteem nende liikmesriikide jaoks, kus organiseerituse tase on olulisel määral alla liidu keskmise. Selleks et tagada sujuv üleminek praeguselt korralt uuele süsteemile, tuleks ette näha üheaastane üleminekuperiood. Seetõttu hakatakse uut süsteemi kohaldama alates 1. jaanuarist 2019.
- (49) Selleks et kaitsta geograafilise tähisega piiritusjooke maine seadusvastase omastamise eest, peaks liikmesriikidel olema lubatud kohaldada geograafilise tähisega veinide tootmiseks sobivate viinapuude istutuseks antavaid lube käsitlevaid norme ka viinamarjaveini puhul, mis sobib geograafilise tähisega piiritusjookide tootmiseks.
- (50) Lepingute kasutamine piima- ja piimatootesektoris võib aidata tugevdada ettevõtjate vastutust ja tõsta nende teadlikkust vajadusest võtta paremini arvesse turusignaale, parandada hindade ülekandumist ja kohandada pakkumist nõudlusega, ning aidata ära hoida teatavaid ebaausaid kaubandustavasid. Piima- ja piimatootesektoris ning samuti muudes sektorites selliste lepingute kasutamise soodustamiseks peaks tootjatel, tootjaorganisatsioonidel ja tootjaorganisatsioonide liitudel olema õigus nõuda kirjalikku lepingut, isegi kui asjaomane liikmesriik ei ole teinud selliste lepingute kasutamist kohustuslikuks.
- (51) Kuigi toorpiima tarnimise lepingu pooltel on õigus pidada läbirääkimisi selliste lepingute elementide üle, on liikmesriikidele, kes teevad lepingute kasutamise kohustuslikuks, antud võimalus kehtestada teatavad lepinguklauslid, eelkõige lepingute miinimumkestuse kohta. Et tagada lepingupooltele lepinguline selgus tarnitava koguse ja hindade osas, peaks liikmesriikidel olema samuti võimalus kehtestada pooltele kohustus leppida kokku tarnitava koguse ja sellise tarne eest makstava hinna omavahelises suhtes.
- (52) Tootjaorganisatsioonidel ja nende liitudel võib olla oluline roll pakkumise koondamisel, turustamise parandamisel, tootmise kavandamisel ja kohandamisel vastavalt nõudmisele, tootmiskulude optimeerimisel ja omahindade stabiliseerimisel, teadusuuringute läbiviimisel, parimate tavade edendamisel ja tehnilise abi andmisel, kõrvalsaaduste käitlemisel ja oma liikmete käsutusse antud riskijuhtimise vahendite haldamisel, aidates seeläbi tugevdada tootjate positsiooni toiduainete tarneahelas. Selliste tootjaorganisatsioonide ja nende liitude tegevus, sealhulgas nende poolt läbirääkimiste pidamine põllumajandustoodete tarnelepingute üle pakkumise koondamisel ja oma liikmete toodete turule viimisel, aitab seega kaasa Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 39 sätestatud ÜPP eesmärkide saavutamisele, kuna see tugevdab põllumajandustootjate positsiooni toiduainete tarneahelas ja aitab kaasa toiduainete tarneahela paremale toimimisele. ÜPP reform 2013. aastal tugevdas tootjaorganisatsioonide rolli. Erandina ELi toimimise lepingu artiklist 101 peaks võimalus viia läbi selliseid tegevusi nagu tootmise kavandamine, kulude optimeerimine, tootjaliikmete toodete turule viimine ja lepingute sõlmimiseks läbirääkimiste pidamine olema seepärast sõnaselgelt reguleeritud kui õigus, mis on tunnustatud tootjaorganisatsioonidel kõikides sektorites, kus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1308/2013 ⁽¹⁾ kehtestatakse ühine turukorraldus. Nimetatud erand peaks kehtima ainult nende tootjaorganisatsioonide puhul, kes reaalselt tegutsevad majandusliku integratsiooni eesmärgil ja kes tegelevad oma liikmete pakkumise koondamise ja nende toodangu turule viimisega. Lisaks ELi toimimise lepingu artikli 102 kohaldamisele selliste tootjaorganisatsioonide suhtes tuleks siiski näha ette kaitsemeetmed tagamaks, et sellised tegevused ei välista konkurentsi ega ohusta ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide täitmist. Konkurentsiasutustel peaks olema õigus sellistel juhtudel sekkuda ja otsustada, et selliseid tegevusi tuleks edaspidi muuta, need lõpetada või et need ei peaks üldse toimuma. Kuni konkurentsiasutuse poolt otsuse vastuvõtmiseni tuleks tootjaorganisatsioonide tegevusi pidada õiguspäraseks. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 156 lõike 1 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioonide liidud peaksid saama nende endi poolt ellu viidavate tegevuste puhul kasutada nimetatud erandit samas ulatuses ja samadel tingimustel mis tootjaorganisatsioonidki.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

- (53) Tootjaorganisatsioon tunnistatakse määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõikes 2 osutatud konkreetsetes sektorites. Kuna tootjaorganisatsioonid võivad tegutseda rohkem kui ühes sektoris ja et vältida halduskoormust, mis tuleks neile pandavast kohustusest luua tunnustamise eesmärgil mitu tootjaorganisatsiooni, peaks ühel tootjaorganisatsioonil olema võimalik saada rohkem kui ühe tunnustuse. Sellistel juhtudel peaks kõnealune tootjaorganisatsioon siiski vastama tunnustamise tingimustele igas asjaomases sektoris.
- (54) Võttes arvesse rolli, mis võib olla tootmisharudevahelistel organisatsioonidel toiduainete tarneahela paremas toimimises, tuleks loetelu võimalikest eesmärkidest, mida sellised tootmisharudevahelised organisatsioonid võivad taotleda, laiendada, nii et see hõlmaks ka meetmeid eesmärgiga ennetada ja juhtida loomatervise, taimekaitse ja keskkonnaga seotud riske.
- (55) Tootmisharudevahelisi organisatsioone tunnistatakse määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõikes 2 osutatud konkreetsetes sektorites. Kuna tootmisharudevahelised organisatsioonid võivad tegutseda rohkem kui ühes sektoris ja et vältida halduskoormust, mis tuleks neile pandavast luua tunnustamise eesmärgil mitu tootmisharudevahelist organisatsiooni, peaks ühel tootmisharudevahelisel organisatsioonil olema võimalik saada rohkem kui ühe tunnustuse. Sellistel juhtudel peaks tootmisharudevaheline organisatsioon siiski vastama tunnustamise tingimustele igas asjaomases sektoris.
- (56) Et lihtsustada turusignaalide paremat edastamist ja tugevdada seoseid omahindade ja lisandväärtuse vahel kogu tarneahelas, peaks põllumajandustootjatel, sealhulgas põllumajandustootjate liitudel olema lubatud leppida oma esmaostjatega kokku väärtuse jaotamist käsitlevates sätetes, sealhulgas turukasumite ja -kahjumite puhul. Kuna tootmisharudevahelistel organisatsioonidel võib olla oluline roll tarneahelas osalejate vahelise dialoogi võimaldamisel, parimate tavade edendamisel ja turu läbipaistvuse suurendamisel, tuleks neil lubada näha ette väärtuse jaotamist käsitlevad standardsätted. Väärtuse jaotamist käsitlevate sätete kasutamine põllumajandustootjate, põllumajandustootjate liitude ja nende esmaostjate poolt peaks jääma siiski vabatahtlikuks.
- (57) Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 188 kohaldamisel saadud kogemused näitavad, et rakendusaktide vastuvõtmine kvootide jaotamisega seotud lihtsate arvutuste haldamiseks on tülikas ja ressursimahukas ega paku ühtegi konkreetset eelist. Komisjonil ei ole tegelikult selles küsimuses mingit kaalutusõigust, sest kasutatav valem on juba kindlaks määratud komisjoni määruse (EÜ) nr 1301/2006⁽¹⁾ artikli 7 lõikes 2. Seonduva halduskoormuse vähendamiseks ja protsessi lihtsustamiseks tuleks sätestada, et komisjon avaldab tariifikvootide jaotuse asjaomasel veebisaidil. Ühtlasi tuleks lisada erisäte, et liikmesriigid tohivad litsentse välja anda alles pärast seda, kui komisjon on kõnealuse jaotuse avaldanud.
- (58) Et tagada määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 209 tulemuslik kasutamine põllumajandustootjate või põllumajandustootjate organisatsioonide või nende liitude poolt, tuleks näha ette võimalus taotleda komisjonilt arvamust selle kohta, kas põllumajandustootjate või põllumajandustootjate organisatsioonide või nende liitude kokkulepped, otsused ja selline kooskõlastatud tegevus on kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkidega.
- (59) Tagamaks et turgudel valitsevate tõsiste tasakaaluhäirete perioodidel asjaomaste sektorite ajutiseks stabiliseerimiseks tehtavaid kollektiivlepinguid ja otsuseid võimaldavaid määruse (EL) nr 1308/2013 sätteid saaks tõhusalt ja õigel ajal rakendada, tuleks sellise ühise tegutsemise võimalusi laiendada põllumajandustootjatele ja põllumajandustootjate liitudele. Peale selle ei tohiks nimetatud ajutised meetmed enam olla lubatud viimase võimalusena, vaid need võiksid täiendada liidu tegevust riikliku sekkumise ja eraladustamise või erandlike meetmete raamistikus, nagu on ette nähtud määrusega (EL) nr 1308/2013.
- (60) Kuna on asjakohane jätkata piima- ja piimatootesektori abistamist üleminekuperioodil pärast kvoodisüsteemi kohaldamise lõppu ning innustada seda sektorit tulemuslikumalt reageerima turu- ja hinnakõikumistele, ei peaks määruse (EL) nr 1308/2013 sätetel, millega tugevdatakse lepingulisi tingimusi piima- ja piimatootesektoris, olema enam kehtivuse lõppkuupäeva.
- (61) Põllumajandusturud peaksid olema läbipaistvad ja hinnateave peaks olema kõikidele asjaomastele isikutele kättesaadav ja kasulik.

⁽¹⁾ Komisjoni 31. augusti 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1301/2006, millega kehtestatakse ühised eeskirjad, et hallata põllumajandussaaduste ja -toodete imporditariifikvoote, mille suhtes kohaldatakse impordilitsentside süsteemi (ELT L 238, 1.9.2006, lk 13).

- (62) Määruse (EL) nr 1308/2013 VIII lisa II osa A jao kohaldamisel saadud kogemused näitavad, et rakendusaktide vastuvõtmine oma olemuselt tehniliste ja vastuoludeta veini rikastamise piirmäärade piiratud suurendamiste heakskiitmiseks, on tülikas ja ressursimahukas lähenemisviis ega paku ühtegi konkreetset eelist. Seonduva halduskoormuse vähendamiseks ja protsessi lihtsustamiseks tuleks sätestada, et liikmesriigid, kes otsustavad seda erandit kasutada, peavad teavitama komisjoni igast sellisest otsusest.
- (63) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 652/2014 ⁽¹⁾ on sätestatud, et eelarvelised kulukohustused võib jaotada aastateks osamakseteks ainult juhul, kui on heaks kiidetud mitmeaastane taudide ja zoonooside likvideerimis-, tõrje- ja seireprogramm, taimekahjurite esinemisega seotud uuringukava või kava taimekahjurite tõrjeks liidu äärepoolseimates piirkondades. Lihtsustamise ja halduskoormuse vähendamise huvides tuleks nimetatud võimalust laiendada ka muudele kõnealuses määruses sätestatud meetmetele.
- (64) Et käesolevas määruses sätestatud muudatusi saaks hakata kohaldama alates 1. jaanuarist 2018, peaks määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (65) Määruseid (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013, (EL) nr 1307/2013, (EL) nr 1308/2013 ning (EL) nr 652/2014 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 1305/2013 muudatused

Määrust (EL) nr 1305/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõike 1 teist lõiku muudetakse järgmiselt:

a) punkt n asendatakse järgmisega:

„n) „noor põllumajandustootja“ – taotluse esitamise hetkel kuni 40 aasta vanune, vastavate ametialaste oskuste ja pädevustega isik, kes asub esmakordselt tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina. Tegevuse alustamine võib, sõltumata selle õiguslikust vormist, toimuda kas üksi või koos teiste põllumajandustootjatega;“;

b) lisatakse punkt s:

„s) „tegevuse alustamise tähtpäev“ – kuupäev, mil taotleja teeb või viib lõpule punktis n osutatud tegevuse alustamisega seotud toimingu(d).“

2) Artikli 8 lõike 1 punkti h alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) tabel, milles on iga meetme, iga tegevuse liigi ja sellega seotud EAFRD osaluse erimäära, artikli 37 lõikes 1 ja artiklis 39a osutatud tegevuse liigi ning tehnilise abi kohta sätestatud kavakohane liidu osaluse kogusumma ning kohaldatav EAFRD osaluse määr. Vajaduse korral näidatakse selles tabelis eraldi EAFRD osaluse määr vähem arenenud piirkondade ning muude piirkondade jaoks;“.

3) Artikli 14 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käesoleva meetme kohased rahastamiskõlblikud kulud hõlmavad teadmussiirde ja teavituse korraldamise ja osutamise kulusid. Esitluse tulemusena valminud infrastruktuuri võib pärast tegevuse lõpetamist kasutada. Esitlusprojektide puhul võib toetus hõlmata ka vastavaid investeerimiskulusid. Rahastamiskõlblikud on ka osalejate reisi- ja majutuskulud, päevarahad ning ka põllumajandustootjate asendamise seotud kulud. Kõik käesolevas lõikes nimetatud kulud hüvitatakse toetusesaajale.“

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ (ELT L 189, 27.6.2014, lk 1).

4) Artiklit 15 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Vastavalt lõike 1 punktidele a ja c antud toetuse saaja peab olema kas nõustamis- või koolitusteenuse osutaja või korraldusasutus. Kui toetusesaaja on korraldusasutus, valib nõustamis- või koolitusteenuse osutaja välja organ, kes on oma ülesannete täitmisel korraldusasutusest sõltumatu. Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse sellisele asutusele või isikule, kes valiti välja selleks, et osutada põllumajandusettevõtte juhtimis-, asendus- või nõustamisteenuseid või metsandusalaseid nõustamisteenuseid.“;

b) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„3. Asutustel ja isikutel, kes on valitud osutama nõustamisteenuseid, peavad olema piisavad ressursid järjepidevalt koolitatud ja kvalifitseeritud personali ning nende poolt osutatavate nõustamisteenuste valdkonnas nõustamiskogemuse ja usaldusvääruse näol. Käesoleva meetme kohased teenuseosutajad valitakse valikumenetluses, mis on avatud nii avalik-õiguslikele kui ka eraõiguslikele isikutele. Nimetatud valikumenetlus peab olema objektiivne ja sellest jäetakse kõrvale kandidaadid, kellel on huvide konflikt.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Käesoleva artikli kohaldamisel viivad liikmesriigid kooskõlas artikli 65 lõikega 1 läbi kõik kontrollid nõustamis- või koolitusteenuse osutaja tasandil.“

5) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab põllumajandustootjate ja põllumajandustootjate rühmade liitumist järgmiste kavade ja süsteemidega või nende osalemist eelmisel viiel aastal järgmistes kavades ja süsteemides:“;

b) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva meetme kohase toetusega võib katta ka kulud, mis tulenevad tootjarühmade teavitamis- ja müügiedendustegevusest seoses toodetega, mis on hõlmatud käesoleva artikli lõike 1 kohaselt toetust saava kvaliteedikavaga. Erandina määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 70 lõikest 3 võib nimetatud tegevusi rakendada üksnes siseturul.“

3. Lõike 1 kohast toetust antakse kuni viie aasta jooksul iga-aastase stimuleeriva maksena, mille suurus määratakse kindlaks vastavalt toetatavates kavades osalemisest tulenevate püsikulude tasemele.

Kui tegemist on lõike 1 kohase toetuse taotlemisele eelnenud kvaliteedikavas osalemisega, vähendatakse viieaastast toetuse maksimumpäriodi nende aastate võrra, mis jäävad kvaliteedikavas osalemise alguse ja toetusetaotluse esitamise vahele.

Käesoleva lõike kohaldamisel tähendab mõiste „püsikulud“ kulusid, mis on kantud toetust saava kvaliteedikavaga liitumise eest ja nimetatud kavas osalemise eest igal aastal makstavate osalustasudega, sealhulgas vajaduse korral kulud kontrollidele, mida on vaja kava spetsifikatsioonidele vastavuse tõendamiseks.

Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab mõiste „põllumajandustootja“ aktiivset põllumajandustootjat määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses, nagu seda kohaldatakse asjaomases liikmesriigis.“

6) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) on seotud ELi toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodete või puuvilla, välja arvatud kalandustoodete töötlemise, turustamise ja/või tootearendusega; tootmisprotsessi väljund võib olla kõnealuse lisaga hõlmamata toode; kui toetust antakse rahastamisvahendite vormis, võib sisend olla ka toode, mida nimetatud lisa ei hõlma, tingimusel et investeering aitab saavutada üht või mitut maaelu arengut käsitlevat liidu prioriteeti;“;

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Noortele põllumajandustootjatele, kes asuvad esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina, võib anda toetust investeeringute tegemiseks, et saavutada vastavus põllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavatele liidu nõuetele, sealhulgas tööohutusnõuetele. Sellist toetust võib anda maksimaalselt 24 kuu jooksul alates tegevuse alustamise tähtpäevast, nagu on sätestatud maaelu arengu programmis, või kuni artikli 19 lõikes 4 osutatud äriplaanis kindlaksmääratud tegevused on ellu viidud.“

7) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohase toetuse taotlus esitatakse hiljemalt 24 kuu jooksul tegevuse alustamise tähtpäevast.“

Lõike 1 punkti a kohase toetuse saamise tingimuseks on äriplaani esitamine. Äriplaani elluviimine peab algama hiljemalt üheksa kuu jooksul arvates toetuse andmist käsitleva otsuse tegemisest. Äriplaani maksimaalne kestus on viis aastat.

Äriplaanis nähakse ette, et noor põllumajandustootja vastab määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 9, nagu seda kohaldatakse asjaomases liikmesriigis, esitatavatele nõuetele 18 kuu möödumisel arvates toetuse andmist käsitleva otsuse tegemise kuupäevast.

Liikmesriigid määravad artikli 2 lõike 1 punktis s nimetatud tegevuse(d) kindlaks maaelu arengu programmides.

Liikmesriigid määravad kindlaks toetusesaaja või põllumajandusliku majapidamise kohta kehtiva ülemise ja alumise lävendi, mille alusel võimaldatakse juurdepääs lõike 1 punkti a alapunktide i ja iii kohasele toetusele. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohase toetuse alumine lävend on kõrgem kui lõike 1 punkti a alapunkti iii kohane ülemine lävend. Toetust võivad saada üksnes põllumajanduslikud majapidamised, mis vastavad mikro- ja väikeettevõtjate määratlusele.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Erandina määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 37 lõikest 1 võib käesoleva artikli lõike 1 punkti a alapunkti i kohast toetust anda ka rahastamisvahendite vormis või toetuste ja rahastamisvahendite kombinatsioonina.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Lõike 1 punkti a kohast toetust antakse vähemalt kahe osamaksena. Osamaksed võivad järk-järgult väheneda. Lõike 1 punkti a alapunktide i ja ii kohase toetuse viimase osa maksmise tingimuseks on äriplaani nõuetekohane elluviimine.“

8) Artiklisse 20 lisatakse järgmine lõige:

„4. Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata, kui toetust antakse rahastamisvahendite vormis.“

9) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Artikkel 23

Agrometsandussüsteemide rajamine, uuendamine ja taastamine“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 21 lõike 1 punkti b kohast toetust antakse eraõiguslikest isikutest maa valdajatele, omavalitsustele ja nende liitudele ning see hõlmab rajamis-, uuendamise- ja/või taastamiskulude hüvitamist ja iga-aastast majandamiskulude hüvitamiseks ette nähtud hektaripõhist toetust maksimaalselt viie aasta jooksul.“

10) Artiklit 28 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 6 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimeses lõigus osutatud toetuste arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summa, mis on vajalik selleks, et välistada määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 43 osutatud tavade topeltrahastamine. Liikmesriigid võivad mahaarvatava summa arvutada kindlaksmääratud keskmise summana, mida kohaldatakse kõikide asjaomaste toetusesaajate puhul, kes viivad ellu asjaomast liiki tegevust.“;

b) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. Toetust võib anda põllumajanduse geneetiliste ressursside, sealhulgas muu kui indigeenset päritolu ressursside säilitamiseks ja säästvaks kasutamiseks ning arendamiseks tehtavate tegevuste jaoks, mis ei kuulu lõigete 1–8 reguleerimisalasse. Selliseid kohustusi võivad täita muud kui lõikes 2 osutatud toetusesaajad.“

11) Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse põllumajandusmaa hektari kohta põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele, kes vabatahtlikult lähevad üle määruses (EÜ) nr 834/2007 määratletud mahepõllumajandusliku tootmise tavadele ja meetoditele või jätkavad nendega ning kes on aktiivsed põllumajandustootjad määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses, nagu seda kohaldatakse asjaomases liikmesriigis.“;

b) lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimeses lõigus osutatud toetuste arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summa, mis on vajalik selleks, et välistada määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 43 osutatud tavade topeltrahastamine. Liikmesriigid võivad mahaarvatava summa arvutada kindlaksmääratud keskmise summana, mida kohaldatakse kõikide asjaomaste toetusesaajate puhul, kes viivad ellu asjaomaseid allmeetmeid.“

12) Artikli 30 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimeses lõigus osutatud toetustega seotud maksete arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summa, mis on vajalik selleks, et välistada määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 43 osutatud tavade topeltrahastamine. Liikmesriigid võivad mahaarvatava summa arvutada kindlaksmääratud keskmise summana, mida kohaldatakse kõikide asjaomaste toetusesaajate puhul, kes viivad ellu asjaomaseid allmeetmeid.“

13) Artiklit 31 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Toetust antakse põllumajandustootjatele, kes kohustuvad tegelema põllumajandusega artikli 32 kohaselt määratud aladel ning kes on aktiivsed põllumajandustootjad määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses, nagu seda kohaldatakse asjaomases liikmesriigis.“;

b) lõike 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„5. Lisaks lõikes 2 ette nähtud toetusele võivad liikmesriigid käesoleva meetme kohast toetust anda ajavahemikus 2014–2020 toetusesaajatele piirkondades, mis vastasid 2007–2013 programmiperioodil toetuse saamise tingimustele määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 36 punkti a alapunkti ii kohaselt. Toetusesaajate puhul nendel aladel, mis ei ole enam rahastamiskõlblikud pärast artikli 32 lõikes 3 osutatud uut alade piiritlemist, väheneb kõnealune toetus järk-järgult maksimaalselt nelja aasta jooksul. Kõnealune ajavahemik algab kuupäeval, mil artikli 32 lõike 3 kohane alade piiritlemine on lõpule viidud, ja hiljemalt 2019. aastal. Algul ei ole kõnealuse toetuse määr suurem kui 80 % keskmisest toetusest, mis on kindlaks määratud 2007–2013 programmiperioodi programmis määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 36 punkti a alapunkti ii kohaselt, ning toetuse maksmine lõpeb hiljemalt 2020. aastal, mil toetuse määr ei ole suurem kui 20 % keskmisest toetusest. Kui toetuse suurus langeb järkjärgulise vähenemise tulemusel 25 euronit, võib liikmesriik jätkata maksetega sellel tasemel kuni järkjärgulise vähenemise perioodi lõpuni.“

14) Artikli 33 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva meetme kohast loomade heaolu toetust antakse põllumajandustootjatele, kes vabatahtlikult viljelevad tegevusi, mis hõlmavad ühte või mitut loomade heaolu parandavat kohustust, ning kes on aktiivsed põllumajandustootjad määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses, nagu seda kohaldatakse asjaomases liikmesriigis.“

15) Artiklit 36 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) sissetuleku stabiliseerimise vahendit, mida antakse ühisfondidele rahalise osalusena, et tagada hüvitamine kõikide sektorite põllumajandustootjatele sissetuleku järsu vähenemise korral.“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„d) sektoripõhist sissetuleku stabiliseerimise vahendit, mida antakse ühisfondidele rahalise osalusena, et tagada hüvitamine teatava sektori põllumajandustootjatele sissetuleku järsu vähenemise korral.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab mõiste „põllumajandustootja“ aktiivset põllumajandustootjat määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses, nagu seda kohaldatakse asjaomases liikmesriigis.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lõike 1 punktide b, c ja d kohaldamisel tähendab „ühisfond“ liikmesriigi õiguse kohaselt akrediteeritud skeemi, mille kaudu sellega ühinenud põllumajandustootjad saavad end kindlustada niisuguse majandusliku kahju vastu, mis on põhjustatud ebasoodsatest ilmastikutingimustest või taime- või loomahaiguse puhangust või kahjurite levikust või keskkonnajuhtumist, või sissetuleku järsu vähenemise vastu.“;

d) lõike 5 teine lõik jäetakse välja.

16) Artikli 37 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 36 lõike 1 punkti a kohast toetust antakse üksnes selliste kindlustuslepingute puhul, millega on hõlmatud sellise kahju hüvitamine, mille on põhjustanud ebasoodsad ilmastikutingimused või looma- või taimehaigus või kahjurite levik või keskkonnajuhtum, või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meede taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks, mille tõttu on kahjustunud rohkem kui 20 % asjaomase põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Põllumajandustootja aastatoodangu arvutamiseks võib kasutada indekseid. Kasutatud arvutusmeetod võimaldab kindlaks määrata üksikpõllumajandustootja tegeliku kahju kõnealusel aastal.“

17) Artiklit 38 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„3. Artikli 36 lõike 1 punktis b osutatud rahalised osalused võivad olla seotud üksnes järgmisega:

a) ühisfondi moodustamisega seotud halduskulude katmine, jaotatuna maksimaalselt kolme aasta peale ning järk-järgult vähenevas summas;

b) ühisfondidest põllumajandustootjatele rahaliseks hüvitamiseks makstavad summad. Lisaks võivad rahalised osalused olla seotud ühisfondide selliste kommertsalaenude intresside tagasimaksmisega, mis on võetud põllumajandustootjatele kriisiolukorra puhul rahalise hüvitise maksmiseks;

c) fondi tehtavate iga-aastaste sissemaksete täiendamine;

d) ühisfondi algne põhivara.“;

ii) kolmas lõik jäetakse välja;

b) lõike 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„5. Toetuse suhtes kehtib II lisas sätestatud maksimummäär. Lõike 3 punkti b kohase toetuse puhul võetakse arvesse lõike 3 punktide c ja d alusel juba antud toetust.“

18) Artiklit 39 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Artikkel 39

Kõikide sektorite põllumajandustootjatele ette nähtud sissetuleku stabiliseerimise vahend“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 36 lõike 1 punkti c kohast toetust antakse üksnes sissetuleku sellise languse puhul, mis ületab 30 % üksikpõllumajandustootja keskmisest aastasissetulekust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Artikli 36 lõike 1 punkti c tähenduses moodustab sissetuleku tulude summa, mille põllumajandustootja saab turult, sealhulgas mis tahes vormis riiklik toetus, millest on maha arvatud tootmiskulud. Ühisfondist põllumajandustootjatele makstava toetusega võib hüvitada vähem kui 70 % saamata jäänud tulust sel aastal, mil põllumajandustootjal tekib õigus saada sellist toetust. Põllumajandustootja aasta jooksul saamata jäänud sissetuleku arvutamiseks võib kasutada indekseid.“;

c) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4. Artikli 36 lõike 1 punktis c osutatud rahaline osalus võib olla seotud üksnes järgmisega:

a) ühisfondi moodustamisega seotud halduskulude katmine, jaotatuna maksimaalselt kolme aasta peale ning järk-järgult vähenevas summas;

b) ühisfondidest põllumajandustootjatele rahaliseks hüvitamiseks makstavad summad. Lisaks võivad rahalised osalused olla seotud ühisfondide selliste kommertslaenude intresside tagasimaksmisega, mis on võetud põllumajandustootjatele kriisiolukorra puhul rahalise hüvitise maksmiseks;

c) fondi tehtavate iga-aastaste sissemaksete täiendamine;

d) ühisfondi algne põhivara.

5. Toetuse suhtes kehtib II lisas sätestatud maksimummäär. Lõike 4 punkti b kohase toetuse puhul võetakse arvesse lõike 4 punktide c ja d alusel juba antud toetust.“

19) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 39a

Teatava sektori põllumajandustootjatele ette nähtud sissetuleku stabiliseerimise vahend

1. Artikli 36 lõike 1 punkti d kohast toetust antakse üksnes piisavalt põhjendatud juhtudel sissetuleku sellise languse puhul, mis ületab vähemalt 20 % üksikpõllumajandustootja keskmisest aastasissetulekust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Põllumajandustootja saamata jäänud aastasissetuleku arvutamiseks võib kasutada indekseid. Artikli 36 lõike 1 punkti d tähenduses moodustab sissetuleku tulude summa, mille põllumajandustootja saab turult, sealhulgas mis tahes vormis riiklik toetus, millest on maha arvatud tootmiskulud. Ühisfondist põllumajandustootjatele makstava toetusega võib hüvitada vähem kui 70 % saamata jäänud sissetulekust sel aastal, mil põllumajandustootjal tekib õigus saada sellist toetust.

2. Artikli 39 lõikeid 2–5 kohaldatakse artikli 36 lõike 1 punkti d kohase toetuse suhtes.“

20) Artiklit 45 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui toetust antakse määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 37 kohaselt loodud rahastamisvahendi kaudu, võib käibekapital olla rahastamiskõlblik kulu. Kõnealused rahastamiskõlblikud kulud ei või ületada 200 000 eurot või 30 % investeringu rahastamiskõlblike kulude kogusummast, olenevalt sellest, kumb summa on suurem.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„7. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata, kui toetust antakse rahastamisvahendite vormis.“

21) Artiklit 49 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust võib korraldusasutus erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui valikukriteeriume ei ole võimalik asjaomaste tegevuste laadi või liigi tõttu kehtestada, näha pärast seirekomisjoniga konsulteerimist ette muu valikumeetodi, mida kirjeldatakse maaelu arengu programmis.“;

b) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Tegevuste valiku eest vastutav liikmesriigi ametiasutus tagab, et tegevused valitakse vastavalt lõikes 1 osutatud valikukriteeriumidele ning läbipaistvale ja korralikult dokumenteeritud menetlusele, välja arvatud artikli 18 lõike 1 punktis b, artikli 24 lõike 1 punktis d ning artiklites 28–31, 33–34 ja 36–39a sätestatud tegevuste puhul.

3. Toetusesaajad võib valida konkursikutsete alusel, kohaldades majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnatõhususe kriteeriume.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„4. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui toetust antakse rahastamisvahendite vormis.“

22) Artikli 59 lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

a) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) 100 % Iirimaale eraldatava 100 miljoni euro suuruse summa puhul 2011. aasta hindades, Portugalile eraldatava 500 miljoni euro suuruse summa puhul 2011. aasta hindades ja Küprosele eraldatava 7 miljoni euro suuruse summa puhul 2011. aasta hindades;“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„h) määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 39a lõikes 13 osutatud osaluse määr nimetatud määruse artikli 38 lõike 1 punktis c osutatud rahastamisvahendi puhul.“

23) Artiklit 60 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Erandina määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 65 lõikest 9 võib selliste erakorraliste meetmete puhul, mille võtmine on tingitud loodusõnnetustest, katastroofidest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või liikmesriigi või piirkonna sotsiaal-majanduslikes tingimustes toimunud olulistest või järskudest muutustest, näha maaelu arengu programmis ette, et programmi muudatustega seotud kulud võivad saada rahastamiskõlblikuks alates asjaomase sündmuse toimumise kuupäevast.“;

b) lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina artikli 45 lõike 2 punktis c määratletud üldkuludest käsitatakse ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate meetmete kohaste investeerimistoimingute puhul rahastamiskõlblikena üksnes selliseid kulusid, mis on tehtud pärast taotluse esitamist pädevale asutusele. Siiski võivad liikmesriigid oma programmis ette näha, et kulud, mis on seotud selliste erakorraliste meetmetega, mille võtmine on tingitud loodusõnnetustest, katastroofidest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või liikmesriigi või piirkonna sotsiaal-majanduslikes tingimustes toimunud olulistest või järskudest muutustest, ja mille toetusesaaja on kandnud pärast sündmuse toimumist, on samuti rahastamiskõlblikud.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Toetusesaajate tehtud makseid tõendatakse arvete ja maksmist tõendavate dokumentidega. Kui seda ei ole võimalik teha, tõendatakse maksete tegemist samaväärse juriidilise jõuga dokumentidega, välja arvatud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 kohaste toetusviiside puhul, mis on muud kui selle punkti a kohased toetusviisid.“

24) Artikli 62 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui toetust antakse standardkulude või lisakulude ja saamata jäänud tulu alusel kooskõlas artikli 21 lõike 1 punktidega a ja b seoses saamata jäänud tuluga ja hoolduskuludega ning artiklitega 28–31, 33 ja 34, tagavad liikmesriigid, et vastavad arvutused on piisavad ja õiged ning eelnevalt kindlaks määratud korraliku, õiglase ja tõendatava arvutuse alusel. Selleks teeb programmi rakendamise eest vastutavatest ametiasutustest oma ülesannete täitmisel sõltumatu ning vajalike eksperditeadmistega asutus arvutused või kinnitab, et arvutused on piisavad ja õiged. Kinnitus arvutuste piisavuse ja õigsuse kohta lisatakse maaelu arengu programmi.“

25) Artikli 66 lõike 1 punkt b jäetakse välja.

26) Artikli 74 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) peab nõu ja esitab enne konkursikutse avaldamist arvamuse rahastatavate tegevuste valikukriteeriumide kohta, kusjuures valikukriteeriume muudetakse vastavalt programmitöö vajadustele;“.

27) II lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.

Artikkel 2

Määruse (EL) nr 1306/2013 muudatused

Määrust (EL) nr 1306/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 26 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 jäetakse välja;

b) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon võtab selle kalendriaasta 30. juuniks, mille suhtes kohandamise määra kohaldatakse, vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks kohandamise määr. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.“

4. Kuni selle kalendriaasta 1. detsembrini, mille suhtes kohandamise määra kohaldatakse, võib komisjon uue teabe alusel võtta vastu rakendusaktid, millega kohandatakse lõike 3 kohaselt kindlaks määratud kohandamise määra. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.“

2) Artikli 38 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Edasilükkava mõjuga kohtu- või haldusmenetluse korral katkestatakse lõikes 1 või 2 osutatud automaatne kohustustest vabastamine asjaomaste tegevustega seotud summa ulatuses nimetatud kohtu- või haldusmenetluse ajaks, tingimusel et komisjon saab liikmesriigilt põhjendatud teatise N + 4 aasta 31. jaanuariks.“

3) Artikli 43 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) summad, mis vastavalt artiklitele 40, 52 ja 54 seoses EAGFi kuludega ning vastavalt artikli 41 lõikele 2 ja artiklile 51 tuleb maksta liidu eelarvesse, kaasa arvatud nendega kaasnevad intressid;“.

4) Artikli 54 lõike 3 punkti a alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) toetuseajalt toetuskava või toetusmeetme raames tehtava individuaalse maksena tagasinõutava summa suurus ilma intressideta on vahemikus 100 eurot kuni 250 eurot ning kui asjaomane liikmesriik kohaldab vastavalt oma siseriiklikule õigusele siseriiklike võlgade sissenõudmisest loobumise suhtes lävendit, mis on sama suur või suurem kui tagasinõutav summa;“.

5) Artikli 63 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Kui mittevastavus on seotud liikmesriigi või liidu avalike hangete eeskirjadega, võetakse toetuse mittemakstava või lõpetatava osa kindlaks määramisel aluseks mittevastavuse raskusaste ja järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet. Mittevastavus mõjutab tehingute seaduslikkust ja korrektsust üksnes osas, mis vastab toetuse mittemakstavale või lõpetatavale osale.“

6) Artikli 72 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Erandina käesoleva artikli lõike 1 punktist a võivad liikmesriigid otsustada, et

- a) kuni 0,1 hektari suuruse pindalaga põldusid, mille kohta maksetaotlust ei ole esitatud, ei ole vaja deklareerida, tingimusel et selliste põldude suurus kokku ei ületa 1 hektarit, ja/või et põllumajandustootja, kes ei taotle mitte ühtegi pindalapõhist otsetoetust, ei pea oma põlde deklareerima, juhul kui kogu maa suurus ei ületa 1 hektarit. Kõikidel juhtudel märgib kõnealune põllumajandustootja taotlusesse, et põllud on tema käsutuses, ja täpsustab pädevate asutuste nõudmisel nende asukoha;
- b) määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotises osutatud väikepõllumajandustootjate kavas osalevad põllumajandustootjaid ei pea deklareerima oma põlde, mille kohta maksetaotlust ei ole esitatud, välja arvatud juhul, kui sellist deklaratsiooni nõutakse mõne muu abi või toetuse jaoks.“

7) Artikli 75 lõike 1 kolmas ja neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Olenemata käesoleva lõike esimesest ja teisest lõigust võivad liikmesriigid

- a) enne 1. detsembrit, kuid mitte enne 16. oktoobrit, teha ettemakseid kuni 50 % ulatuses otsetoetuste puhul;
- b) enne 1. detsembrit teha ettemakseid kuni 75 % ulatuses maaelu arengu raames antava toetuse puhul, nagu on osutatud artikli 67 lõikes 2.

Artikli 67 lõikes 2 osutatud maaelu arengu raames antava toetuse puhul kohaldatakse käesoleva lõike esimest ja teist lõiku nende toetuse- või maksetaotluste suhtes, mis esitatakse alates taotlusaastast 2019.“

Artikkel 3

Määruse (EL) nr 1307/2013 muudatused

Määrust (EL) nr 1307/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) „püsirohumaa ja püsikarjamaa (koos „püsirohumaa“) – maa, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks kas looduslikul viisil (isekülvil teel) või harimise teel (külvamise teel) ja mis ei ole olnud põllumajandusliku majapidamise külvikorraga hõlmatud viis aastat või kauem, ning, kui liikmesriigid nii otsustavad, ka maa, mida ei ole viis aastat või kauem küntud; see võib hõlmata muid liike, nagu karjatamiseks sobivad põõsad ja/või puud, ning, kui liikmesriigid nii otsustavad, muid liike, nagu söödaallikaks olevad põõsad ja/või puud, tingimusel et rohi või muud rohttaimed jäävad valdavaks. Liikmesriigid võivad otsustada lugeda püsirohumaaks ka järgmise:

- i) karjatamiseks sobiv ja kohalike tavodega seotud maa, kus rohi ja muud rohttaimed ei ole tavapärastel karjamaal ülekaalus, ja/või
- ii) karjatamiseks sobiv maa, kus rohi ja muud rohttaimed ei ole karjamaal ülekaalus või kus need puuduvad;“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Olenemata esimese lõigu punktidest f ja h võivad liikmesriigid, kes enne 1. jaanuari 2018 aktsepteerisid kesaks jäetud maa-alasid põllumaana, jätkata selliste maa-alade põllumaana aktsepteerimist ka pärast nimetatud kuupäeva. Pärast 1. jaanuari 2018 muutuvad need kesaks jäetud maa-alad, mida 2018. aastal aktsepteeritakse põllumaana käesoleva lõigu kohaselt, püsirohumaadeks 2023. aastal või sellele järgnevatel aastatel, kui on täidetud punktis h sätestatud tingimused.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmised lõigud:

„Liikmesriigid võivad otsustada, et

- a) maa, mida ei ole küntud viis aastat või kauem, loetakse lõike 1 esimese lõigu punktis h osutatud püsirohumaaks, tingimusel et asjaomast maad kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks kas looduslikul viisil (isekülvil teel) või harimise teel (külvamise teel) ja see ei ole olnud põllumajandusliku majapidamise külvikorraga hõlmatud viis aastat või kauem;
- b) aladel, kus rohi ja muud rohttaimed on ülekaalus, võib püsirohumaad hõlmata ka muid liike, nagu söödaallikaks olevad põõsad ja/või puud, ja/või
- c) karjatamiseks sobivat maad, kus rohi ja muud rohttaimed ei ole karjamaal ülekaalus või kus need puuduvad, tuleb käsitada lõike 1 esimese lõigu punktis h osutatud püsirohumaana.

Liikmesriigid võivad objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel otsustada kohaldada oma otsust, nagu on sätestatud käesoleva lõike kolmanda lõigu punktides b ja/või c, kogu oma territooriumi või selle osa suhtes.

Liikmesriigid teatavad komisjonile 31. märtsiks 2018. aastaks kõigist käesoleva lõike kolmanda ja neljanda lõigu kohastest otsustest.“

2) Artikli 6 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Kui liikmesriik kasutab artikli 36 lõike 4 teises lõigus sätestatud võimalust, võib II lisas kõnealuse liikmesriigi suhtes sätestatud riiklikku ülemmäära asjaomase aasta osas ületada summa võrra, mis arvutatakse kõnealuse lõigu kohaselt.“

3) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Lisaks lõigetele 1, 2 ja 3 võivad liikmesriigid otsustada, et otsetoetusi ei anta põllumajandustootjatele, kes ei ole oma põllumajandustegevusega seoses kantud riiklikku maksu- või sotsiaalkindlustusregistrisse.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõikeid 2, 3 ja 3a ei kohaldata põllumajandustootjate suhtes, kelle saadud otsetoetused ei ületanud eelmise aasta kohta teatud summasid. Liikmesriigid otsustavad sellise summa objektiivsete kriteeriumide, nagu näiteks nende riiklik või piirkondlik eripära, alusel ning see summa ei ületa 5 000 eurot.“;

c) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Liikmesriigid teatavad komisjonile 1. augustiks 2014 kõigist lõigetes 2, 3 või 4 osutatud otsustest ning 31. märtsiks 2018 kõigist lõikes 3a osutatud otsustest. Nende otsuste muutmise korral teatavad liikmesriigid komisjonile muudatustest kahe nädala jooksul alates muutmisotsuse kuupäevast.“;

d) lisatakse järgmised lõiked:

„7. Liikmesriigid võivad alates 2018. aastast või mis tahes sellele järgnevast aastast otsustada, et lõike 2 esimese või teise lõigu kohaldamisalasse kuuluvad isikud või isikute rühmad võivad selleks, et tõendada, et nad on aktiivsed põllumajandustootjad, tugineda üksnes ühele või kahele lõike 2 kolmandas lõigus loetletud kriteeriumile. Liikmesriigid teatavad sellisest otsusest komisjonile 31. märtsiks 2018, kui otsust kohaldatakse alates 2018. aastast, või otsuse kohaldamise aastale eelneva aasta 1. augustiks, kui otsust kohaldatakse mõnest 2018. aastale järgnevast aastast.“

8. Liikmesriigid võivad otsustada lõpetada lõike 2 kohaldamise alates 2018. aastast või mõnest sellele järgnevast aastast. Nad teatavad sellisest otsusest komisjonile 31. märtsiks 2018, kui otsust kohaldatakse alates 2018. aastast, või otsuse kohaldamise aastale eelneva aasta 1. augustiks, kui otsust kohaldatakse mõnest 2018. aastale järgnevast aastast.“

4) Artikli 11 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Liikmesriigid võivad oma käesoleva artikli kohased otsused, mis käsitlevad toetuste vähendamist, kord aastas läbi vaadata, tingimusel et selline läbivaatamine ei põhjusta maaelu arenguks ettenähtud summade vähenemist.

Liikmesriigid teatavad komisjonile käesoleva artikli kohaselt tehtud otsustest ning kuni 2019. aastani ette nähtud vähendamiste hinnangulise tulemuse selliste otsuste kohaldamise aastale eelneva aasta 1. augustiks, kusjuures sellise teavitamise viimane võimalik kuupäev on 1. august 2018.“

5) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid võivad otsustada käesolevas lõikes osutatud otsused läbi vaadata jõustumisega alates 2019. kalendriaastast ning teatavad komisjonile kõigist sellise läbivaatamise tulemusel tehtud otsustest 1. augustiks 2018. Sellise läbivaatamise tulemusel tehtavate otsustega ei tohi vähendada protsendimäära, millest komisjoni teavitati vastavalt esimesele, teisele, kolmandale ja neljandale lõigule.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid võivad otsustada käesolevas lõikes osutatud otsused läbi vaadata jõustumisega alates 2019. kalendriaastast ning teatavad komisjonile kõigist sellise läbivaatamise tulemusel tehtud otsustest 1. augustiks 2018. Sellise läbivaatamise tulemusel tehtavate otsustega ei tohi suurendada protsendimäära, millest komisjoni teavitati vastavalt esimesele, teisele, kolmandale ja neljandale lõigule.“

6) Artikli 31 lõike 1 punkt g asendatakse järgmisega:

„g) liikmesriigi poolt vajalikuks peetavatel juhtudel põhitoetuskava alusel kehtestatud toetusõiguste väärtuse lineaarsest vähendamisest riiklikul või piirkondlikul tasandil, et hõlmata käesoleva määruse artikli 30 lõikes 6 osutatud juhtumeid. Peale selle võivad liikmesriigid, kes juba kasutavad nimetatud lineaarset vähendamist, kohaldada samal aastal ka põhitoetuskava alusel kehtestatud toetusõiguste lineaarset vähendamist riiklikul või piirkondlikul tasandil, et hõlmata käesoleva määruse artikli 30 lõike 7 esimese lõigu punktides a ja b osutatud juhtumeid.“.

7) Artikli 36 lõikesse 4 lisatakse järgmised lõigud:

„Käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt arvatud summat võib iga liikmesriigi puhul suurendada summa võrra, mis on maksimaalselt 3 % II lisas kehtestatud asjaomasest iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, pärast sellise summa lahutamist, mis tuleneb artikli 47 lõike 1 kohaldamisest asjaomasel aastal. Kui liikmesriik kasutab sellist suurendamise võimalust, võtab komisjon kõnealust suurendamist arvesse käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt ühtse pindalatoetuse kava iga-aastase riikliku ülemmäära kehtestamisel. Liikmesriigid teatavad sel eesmärgil komisjonile 31. jaanuariks 2018 iga-aastased protsendimäärad, mille võrra käesoleva artikli lõike 1 kohaselt arvutatavat summat alates 2018. aastast igal kalendriaastal suurendatakse.

Liikmesriigid võivad käesoleva lõike teises lõigus osutatud otsuse igal aastal läbi vaadata ja nad teavitavad komisjoni sellise läbivaatamise tulemusel tehtud otsusest selle kohaldamise aastale eelneva aasta 1. augustiks.“

8) Artiklit 44 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Ilma et see mõjutaks lõike 1 kohaselt nõutud põllumajanduskultuuride arvu, ei kohaldata nimetatud lõikes sätestatud maksimaalseid künniseid, kui rohi ja muud rohhtaimed, kesa või maa, mida olulisel osal aastast või olulisel osal kasvutsüklist kasutatakse vees kasvavate põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, hõlmavad üle 75 % põllumaast. Sellisel juhul ei tohi ülejäänud põllumaal kasvav peamine põllumajanduskultuur hõlmata rohkem kui 75 % kõnealusest ülejäävast põllumaast, välja arvatud juhul, kui see ülejääv maa on kaetud rohu või muude rohhtaimede või kesaga.“;

b) lõike 3 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) kus üle 75 % põllumaast kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks, liblikõieliste kultuuride kasvatamiseks, kesana või kõnealuste kasutusviiside kombinatsioonina;

b) kus üle 75 % toetuskõlblikust põllumajandusmaast on püsirohumaad, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks, mis kasvavad olulisel osal aastast või olulise osa kasvutsüklist vees, või kõnealuste kasutusviiside kombinatsioonina;“;

c) lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Talivilja ja suvivilja käsitletakse erinevate põllumajanduskultuuridena, kuigi need kuuluvad samasse perekonda. Speltanisu (*Triticum spelta*) käsitletakse samasse perekonda kuuluvatest põllumajanduskultuuridest erineva põllumajanduskultuurina.“

9) Artiklit 46 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Kui põllumajandusliku majapidamise toetuskõlblik põllumaa on suurem kui 15 hektarit, tagavad põllumajandustootjad, et alates 1. jaanuarist 2015 on ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala ala, mis vastab vähemalt 5 %-le põllumajandustootja põllumajandusliku majapidamise määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaselt põllumajandustootja poolt deklareeritud põllumaast ning see hõlmab käesoleva artikli lõike 2 punktides c, d, g, h, ka ja l nimetatud alasid, kui liikmesriik käsitleb neid vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alana.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimesse lõiku lisatakse järgmised punktid:

„k) maa-alad, kus kasvab siidpööris (*Miscanthus*);

l) maa-alad, kus kasvab kaelus-vaigulill (*Silphium perfoliatum*);

m) maa, mis on jäetud kesaks korjetaimede jaoks (õietolmu- ja nektaririkkad liigid).“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Välja arvatud käesoleva lõike esimese lõigu punktides g, h, k ja l osutatud põllumajandusliku majapidamise maa-alad, peab ökoloogilise eesmärgiga maa-ala asuma põllumajandusliku majapidamise põllumaal. Käesoleva lõike esimese lõigu punktides c ja d osutatud maa-alade puhul võib ökoloogilise eesmärgiga maa-ala külgineda põllumajandusliku majapidamise põllumaaga, mille põllumajandustootja deklareeris kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktiga a.“;

c) lõike 4 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) kus üle 75 % põllumaast kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks, kesana, liblikõieliste kultuuride kasvatamiseks või kõnealuste kasutusviiside kombinatsioonina;

b) kus üle 75 % toetuskõlblikust põllumajandusmaast on püsirohumaad, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede või selliste põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, mis kasvavad olulisel osal aastast või olulise osa põllumajanduskultuuri elutsüklist vees, või kõnealuste kasutusviiside kombinatsioonina.“

10) Artiklit 50 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Noorte põllumajandustootjate toetust antakse põllumajandustootjale viieks aastaks alates noorte põllumajandustootjate toetuse taotluse esmakordsest esitamisest, kui see esitatakse viie aasta jooksul alates lõike 2 punktis a osutatud tegevuse alustamisest. Nimetatud viieaastast ajavahemikku kohaldatakse ka põllumajandustootjate suhtes, kes on saanud noorte põllumajandustootjate toetust seoses maksetaotlustega enne taotlusaastat 2018.“

Erandina esimese lõigu teisest lausest võivad liikmesriigid otsustada, et nende noorte põllumajandustootjate puhul, kes alustasid vastavalt lõike 2 punktile a tegevust ajavahemikul 2010–2013, vähendatakse viieaastast ajavahemikku nende aastate võrra, mis jäävad lõike 2 punktis a osutatud tegevuse alustamise ja noorte põllumajandustootjate toetuse taotluse esmakordse esitamise vahele.“;

b) lõike 6 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) 25–50 %-le põllumajandustootja kasutuses olevate omandatud või liisitud toetusõiguste keskmisest väärtusest või

b) 25–50 %-le summast, mis arvutatakse, jagades II lisas 2019. kalendriaastaks sätestatud riikliku ülemmäära fikseeritud protsendimäära 2015. aastal artikli 33 lõike 1 kohaselt deklareeritud kõigi toetuskõlblike hektarite arvuga. Kõnealune fikseeritud protsendimäär võrdub artikli 22 lõike 1 kohaselt 2015. aastaks põhitoetuskavale järelejääva riikliku ülemmäära osaga.“;

c) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Artiklit 36 kohaldavad liikmesriigid arvutavad noorte põllumajandustootjate toetuse summa igal aastal, korrutades näitaja, mis vastab 25–50 %-le artikli 36 kohaselt arvutatud ühtsest pindalatoetusest, toetuskõlblike hektarite arvuga, mille põllumajandustootja on artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareerinud.“;

d) lõike 8 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„8. Erandina käesoleva artikli lõigetest 6 ja 7 võivad liikmesriigid arvutada igal aastal noorte põllumajandustootjate toetuse summa, korrutades näitaja, mis vastab 25–50 %-le liikmesriigi keskmisest toetusest hektari kohta, põllumajandustootja poolt vastavalt artikli 32 lõikele 1 aktiveeritud toetusõiguste arvuga või nende toetuskõlblike hektarite arvuga, mille põllumajandustootja on artikli 36 lõike 2 kohaselt deklareerinud.“;

e) lõike 10 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„10. Lõigete 6–9 kohaldamise asemel võivad liikmesriigid eraldada iga-aastase kindlasummalise toetuse põllumajandustootja kohta, mis arvutatakse, korrutades kindlaksmääratud hektarite arvu näitajaga, mis vastab 25–50 %-le liikmesriigi keskmisest toetusest hektari kohta, mis kehtestatakse lõike 8 kohaselt.“

11) Artiklit 52 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 5 jäetakse välja;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Tootmiskohustusega seotud toetus on tootmise piiramise kava, mille raames antakse iga-aastast toetust kindlaksmääratud pindala ja saagikuse alusel või kindlaksmääratud loomade arvu alusel ning mille puhul järgitakse rahalisi ülemmäärasid, mille liikmesriigid määravad kindlaks iga meetme jaoks ja mille nad teatavad komisjonile.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„10. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 70 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust seoses meetmetega, mille eesmärk on vältida vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetuse saajate kahju turgude struktuurilise tasakaalustamatuse tõttu vastavas sektoris. Nimetatud delegeeritud õigusaktid võivad võimaldada liikmesriikidel otsustada, et sellise toetuse maksmist võidakse jätkata kuni aastani 2020 nende tootmisühikute alusel, mille eest anti varasemal võrdlusperioodil vabatahtlikku tootmiskohustusega seotud toetust.“

12) Artikli 53 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Liikmesriigid võivad iga aasta 1. augustiks vaadata oma käesoleva peatüki kohase otsuse läbi ja teha alates järgnevast aastast jõustuva otsuse:

a) jätta samaks, suurendada või vähendada lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt kindlaks määratud protsendimäära kõnealustes lõigetes sätestatud piirides, kui see on asjakohane, või jätta samaks või vähendada lõike 4 kohaselt kindlaks määratud protsendimäära;

b) muuta toetuse andmise tingimusi;

c) lõpetada käesoleva peatüki kohase toetuse andmine.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni sellisest otsusest esimeses lõigus osutatud kuupäevaks.“

13) Artiklit 70 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artiklis 2, artikli 4 lõikes 3, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 3, artikli 8 lõikes 3, artikli 9 lõikes 5, artikli 20 lõikes 6, artiklis 35, artikli 36 lõikes 6, artikli 39 lõikes 3, artikli 43 lõikes 12, artikli 44 lõikes 5, artikli 45 lõigetes 5 ja 6, artikli 46 lõikes 9, artikli 50 lõikes 11, artikli 52 lõigetes 9 ja 10, artikli 57 lõikes 3, artikli 58 lõikes 5, artikli 59 lõikes 3, artikli 64 lõikes 5, artikli 67 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 73 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 1. jaanuarist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artiklis 2, artikli 4 lõikes 3, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 3, artikli 8 lõikes 3, artikli 9 lõikes 5, artikli 20 lõikes 6, artiklis 35, artikli 36 lõikes 6, artikli 39 lõikes 3, artikli 43 lõikes 12, artikli 44 lõikes 5, artikli 45 lõigetes 5 ja 6, artikli 46 lõikes 9, artikli 50 lõikes 11, artikli 52 lõigetes 9 ja 10, artikli 57 lõikes 3, artikli 58 lõikes 5, artikli 59 lõikes 3, artikli 64 lõikes 5, artikli 67 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 73 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artikli 2, artikli 4 lõike 3, artikli 6 lõike 3, artikli 7 lõike 3, artikli 8 lõike 3, artikli 9 lõike 5, artikli 20 lõike 6, artikli 35, artikli 36 lõike 6, artikli 39 lõike 3, artikli 43 lõike 12, artikli 44 lõike 5, artikli 45 lõigete 5 ja 6, artikli 46 lõike 9, artikli 50 lõike 11, artikli 52 lõigete 9 ja 10, artikli 57 lõike 3, artikli 58 lõike 5, artikli 59 lõike 3, artikli 64 lõike 5, artikli 67 lõigete 1 ja 2 ning artikli 73 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

14) X lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

Artikkel 4

Määruse (EL) nr 1308/2013 muudatused

Määrust (EL) nr 1308/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 33 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) kriisiennetus ja -ohje, sealhulgas teiste tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude, tootjarühmade või üksikute tootjate juhendamine;“;

b) lõike 3 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

i) punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) edendamist ja teavitamist nii ennetamise eesmärgil kui ka kriisi ajal, sealhulgas meetmeid ja tegevusi, mille eesmärk on puu- ja köögiviljaturgude mitmekesistamine ja konsolideerimine;

d) toetust ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ning rahalist toetust ühisfondide täiendamiseks pärast hüvitise maksmist tootjaliikmetele, kelle sissetulek on ebasoodsate turutingimuste tõttu oluliselt vähenenud;“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„i) teiste tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude, tootjarühmade või üksikute tootjate juhendamist.“;

c) lõike 5 teine ja kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Keskkonnameetmete puhul järgitakse määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõikes 3 ning artikli 29 lõigetes 2 ja 3 sätestatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme või mahepõllumajandusmeetmega seonduvate kohustustega seotud tingimusi.

Kui vähemalt 80 % tootjaorganisatsiooni tootjaliikmetest on võtnud ühe või mitu ühesugust põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmega või mahepõllumajandusmeetmega seonduvat kohustust määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõike 3 ning artikli 29 lõigete 2 ja 3 alusel, siis käsitatakse iga sellist kohustust käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud keskkonnameetmena.“

2) Artikli 34 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõikes 1 sätestatud 50 % piirmäära suurendatakse 100 %-ni järgmistel juhtudel:

a) puu- ja köögivilja turult kõrvaldamine, kui kõrvaldatav kogus ei ületa 5 % iga tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu mahust ning kui kõrvaldamine toimub järgmisel viisil:

i) tasuta jagamine heategevusorganisatsioonidele ja -fondidele, mille liikmesriigid on sel eesmärgil heaks kiitnud, kasutamiseks nende tegevuses selliste inimeste aitamiseks, kellel on siseriikliku õiguse kohaselt õigus saada sotsiaalse abi, eelkõige piisavate elatusvahendite puudumise tõttu, või

ii) tasuta jagamine karistusasutustele, koolidele, riiklikele haridusasutustele, artiklis 22 osutatud õppeasutustele, laste puhkelaagritele ning liikmesriikide määratud haiglatele ja vanadekodudele; liikmesriigid teevad kõik vajaliku tagamaks, et sel viisil jagatud kogused täiendavad selliste asutuste tavaliselt ostetavaid koguseid;

b) meetmed, mis on seotud teiste tootjaorganisatsioonide või tootjarühmade juhendamisega, keda on tunnustatud määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e või määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 27 kohaselt, tingimusel et nimetatud organisatsioonid või tootjarühmad on pärit käesoleva määruse artikli 35 lõikes 1 nimetatud liikmesriikide piirkondadest, või üksikute tootjate juhendamisega.“

3) Artikkel 35 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 35

Riiklik finantsabi

1. Liikmesriikide nendes piirkondades, kus puu- ja köögiviljasektori tootjate organiseerituse tase on oluliselt madalam liidu keskmisest, võivad liikmesriigid anda tootjaorganisatsioonidele riiklikku finantsabi, mis moodustab maksimaalselt 80 % artikli 32 lõike 1 punktis a osutatud rahalistest osalustest ning kuni 10 % iga sellise tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu väärtusest. Kõnealune finantsabi täiendab rakendusfondi kaudu toimuvat rahastamist.

2. Tootjate organiseeritust liikmesriigi mingis piirkonnas loetakse liidu keskmisest oluliselt madalamaks siis, kui organiseerituse keskmine tase on rakenduskava täitmisele eelneval kolmel järjestikusel aastal olnud alla 20 %. Organiseerituse tase arvutatakse nii, et määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e või määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 27 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootjarühmade poolt asjaomases piirkonnas toodetud ja turustatud puu- ja köögiviljatoodangu väärtus jagatakse asjaomases piirkonnas toodetud kogu puu- ja köögiviljatoodangu väärtusega.

3. Liikmesriigid, kes annavad lõike 1 kohast riiklikku finantsabi, teavitavad komisjoni piirkondadest, mis vastavad lõikes 2 osutatud kriteeriumidele, ning nende piirkondade tootjaorganisatsioonidele antud riiklikust finantsabist.“

4) Artikli 37 punkti d alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktidega a, b, c ja i seotud tingimustega;“.

5) Artikli 38 esimese lõigu punkt i asendatakse järgmisega:

„i) edendus-, teavitamis-, koolitus- ja juhendamismeetmeid kriisiennetuse ja -ohje korral;“

6) Artiklisse 62 lisatakse järgmine lõige:

„5. Liikmesriigid võivad kohaldada käesolevat peatükki nende piirkondade suhtes, kus toodetakse veini, millest saab toota veinist valmistatud piiritusjooke, millel on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 110/2008 (*) III lisas registreeritud geograafiline tähis. Käesoleva peatüki kohaldamisel võib neid piirkondi käsitada piirkondadena, kus võib toota kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega veine.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 110/2008 piiritusjookide määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89 (ELT L 39, 13.2.2008, lk 16).“

7) Artiklit 64 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teise lõiku lisatakse järgmine punkt:

„ca) taotleja ei ole viinapuid istutanud ilma loata, nagu on osutatud käesoleva määruse artiklis 71, ega ilma istutusõigusega, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklites 85a ja 85b;“

b) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„2. Kui lõikes 1 osutatud toetuskõlblike taotlustega kaetud üldpindala kõnealusel aastal ületab liikmesriigi poolt eraldatud pindala, antakse load vastavalt hektarite proportsionaalsele jaotusele kõikide taotlejate vahel pindala alusel, mille kohta nad on luba taotlenud. Lubade andmisel võib kehtestada miinimum- ja/või maksimumpindala taotleja kohta ning selliseid lubasid võib osaliselt või täielikult anda ka vastavalt ühele või mitmele järgnevale objektiivsele ja mittediskrimineerivale prioriteetsuskriteeriumile.“

c) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Kui liikmesriik otsustab kohaldada üht või mitut lõikes 2 osutatud kriteeriumi, võib ta lisada lisatingimuse, et taotleja peab olema füüsiline isik, kes on taotluse esitamise aastal kõige rohkem 40-aastane.“

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid avaldavad lõigetes 1, 2 ja 2a osutatud kriteeriumid, mida nad kohaldavad, ning teavitavad komisjoni nendest viivitamatult.“

8) Artiklit 148 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Kui liikmesriigid ei kasuta käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud võimalusi, võib tootja, tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit nõuda, et iga toorpiima tarne kohta toorpiima töötajale tuleb sõlmida poolte vahel kirjalik leping ja/või et esmaostjad peavad iga toorpiima tarne kohta tegema kirjaliku pakkumuse lepingu sõlmimiseks, võttes arvesse käesoleva artikli lõike 4 esimeses lõigus sätestatud tingimusi.

Kui esmaostja on mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtja soovitusel 2003/361/EÜ tähenduses, ei ole lepingu sõlmimine ja/või lepingu sõlmimiseks pakkumuse tegemine kohustuslik, ilma et see piiraks poolte võimalust kasutada tootmisharudevahelise organisatsiooni koostatud standardlepingut.“

b) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„2. Lõigetes 1 ja 1a osutatud leping ja/või lepingu pakkumus.“

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Erandina lõigetest 1 ja 1a ei ole leping ja/või lepingu pakkumus nõutav, kui ühistu liige tarnib toorpiima ühistule, mille liige ta on, ja kui asjaomase ühistu põhikirjas või selles sätestatud või selle alusel antud eeskirjades ja otsustes sisalduvad sätted, millel on lõike 2 punktide a, b ja c sätetega sarnane mõju.“

d) lõike 4 teise lõigu sissejuhatav osa ja punkt a asendatakse järgmisega:

„Olenemata esimesest lõigust kohaldatakse ühte või mitut järgmist võimalust:

- a) kui liikmesriik otsustab teha toorpiima tarnimiseks kirjaliku lepingu sõlmimise kohustuslikuks vastavalt lõikele 1, võib ta kehtestada:
  - i) poolte kohustuse leppida omavahelises suhtes kokku teatava tarnitava koguse ja nimetatud tarne eest makstava hinna;
  - ii) lepingu miinimumkestuse, mida kohaldatakse üksnes põllumajandustootja ja toorpiima esmaostja vaheliste kirjalike lepingute puhul; selline miinimumkestus on vähemalt kuus kuud ja see ei tohi takistada siseturu nõuetekohast toimimist;“.

9) Artikli 149 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 161 lõike 1 kohaselt tunnustatud piima- ja piimatootesektori tootjaorganisatsioon võib pidada tema liikmeks olevate põllumajandustootjate nimel nende ühistoodangu osas läbirääkimisi lepingute üle, mis käsitlevad toorpiima tarnimist põllumajandustootjalt toorpiima töötlejale või artikli 148 lõike 1 kolmanda lõigu tähenduses kogujale.“

10) Artiklit 152 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) on asutatud tootjate algatusel ja tegelevad vähemalt ühe järgmise tegevusega:

- i) ühine töötlemine;
- ii) ühine turustamine, sealhulgas ühine müügiplatvorm või ühine transport;
- iii) ühine pakendamine, märgistamine või reklaamimine;
- iv) ühine kvaliteedikontrolli korraldamine;
- v) seadmete või hoidlate ühine kasutamine;
- vi) tootmisega otseselt seotud jäätmete ühine käitlemine;
- vii) sisendite ühishanked;
- viii) muu ühine teenuse osutamine mõnel käesoleva lõike punktis c loetletud eesmärgil;“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„1a. Erandina ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikest 1 võib käesoleva artikli lõike 1 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioon oma liikmete nimel nende kogutoodangu või kogutoodangu osaga seoses kavandada tootmist, optimeerida tootmiskulusid, viia põllumajandustooteid turule ja pidada läbirääkimisi põllumajandustoodete tarnelepingute üle.“

Esimeses lõigus osutatud tegevusi võib ellu viia:

- a) tingimusel, et ühte või mitut lõike 1 punkti b alapunktides i–vii osutatud tegevust viiakse realselt ellu, aidates seeläbi kaasa ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamisele;
- b) tingimusel, et tootjaorganisatsioon koondab tarded ja viib oma liikmete tooted turule olenemata sellest, kas põllumajandustoodete omandiõigus läheb tootjalt üle tootjaorganisatsioonile või mitte;
- c) olenemata sellest, kas kokkulepitud hind on mõnede või kõikide liikmete kogutoodangu jaoks sama või mitte;
- d) tingimusel, et asjaomased tootjad ei ole ühegi teise tootjaorganisatsiooni liikmed esimeses lõigus osutatud tegevustega hõlmatud toodetega seoses;
- e) tingimusel, et põllumajandustoote suhtes ei ole tootja liikmesuse tõttu ühistus, mis ei ole ise asjaomase tootjaorganisatsiooni liige, kehtestatud tarnekohustust vastavalt ühistu põhikirjas sätestatud tingimustele või sellest tulenevatele eeskirjadele ja otsustele.

Sellel põhjal võib liikmesriik nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel teise lõigu punktis d sätestatud tingimusest kõrvale kalduda, kui tootjate liikmetel on kaks eraldi tootmisüksust, mis asuvad erinevates geograafilistes piirkondades.

1b. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse viiteid tootjaorganisatsioonidele ka viidetena tootjaorganisatsioonide liitudele, mida tunnustatakse vastavalt artikli 156 lõikele 1, kui sellised liidud vastavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimustele.

1c. Määruse (EÜ) nr 1/2003 artiklis 5 osutatud liikmesriigi konkurentsiasutus võib üksikjuhtumil otsustada, et edaspidi tuleb ühte või mitut lõike 1a esimeses lõigus osutatud tegevust muuta, see lõpetada või seda üldse mitte alustada, kui ta leiab, et see on vajalik konkurentsi välistamise vältimiseks või et sellega seatakse ohtu ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide täitmine.

Mitmed liikmesriiki hõlmavate läbirääkimiste puhul teeb käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud otsuse komisjon, kohaldamata artikli 229 lõikes 2 või lõikes 3 osutatud menetlust.

Liikmesriigi konkurentsiasutus, kes toimib vastavalt käesoleva lõike esimesele lõigule, teavitab komisjoni kirjalikult kas enne või viivitamatult pärast esimese ametliku meetme rakendamist ning teatab komisjonile nimetatud otsustest viivitamatult pärast nende vastuvõtmist.

Käesolevas lõikes osutatud otsuseid ei kohaldata varem kui nendest asjaomastele ettevõtjatele teatamise kuupäeval.“;

c) lõige 3 jäetakse välja.

11) Artiklit 154 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liikmesriigid võivad taotluse alusel anda mitmes artikli 1 lõikes 2 osutatud sektoris tegutsevale tootjaorganisatsioonile rohkem kui ühe tunnustuse, tingimusel et asjaomane tootjaorganisatsioon vastab iga sektori puhul, mille osas ta tunnustust taotleb, käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tingimustele.“;

b) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid võivad otsustada, et tootjaorganisatsioon, mida on tunnustatud enne 1. jaanuari 2018 ja mis vastavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimustele, käsitatakse artikli 152 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioonidena.

3. Tootjaorganisatsioonide puhul, mida on tunnustatud enne 1. jaanuari 2018, kuid mis ei vasta käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimustele, tühistavad liikmesriigid neile antud tunnustuse hiljemalt 31. detsembril 2020.“

12) Artiklit 157 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkti c lisatakse järgmised alapunktid:

„xv) artikli 172a tähenduses väärtuse jaotamist käsitlevates standardsätetes kokkuleppimine, sealhulgas turukasumite ja -kahjumite puhul, määrates kindlaks, kuidas asjaomaste toodete asjakohaste turuhindade või muude kaubaturgude mis tahes muutused omavahel jaotada;

xvi) loomatervise, taimekaitse ja keskkonnaga seotud riskide ennetamiseks ja juhtimiseks võetavate meetmete rakendamine.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liikmesriigid võivad taotluse alusel otsustada anda mitmes artikli 1 lõikes 2 osutatud sektoris tegutsevale tootmisharudevahelisele organisatsioonile rohkem kui ühe tunnustuse, tingimusel et asjaomane tootmisharudevaheline organisatsioon vastab iga sektori puhul, mille osas ta tunnustust taotleb, lõikes 1 osutatud tingimustele ja, kui see on asjakohane, lõikes 3 osutatud tingimustele.“;

c) lõike 3 punkti c lisatakse järgmised alapunktid:

- „xii) artikli 172a tähenduses väärtuse jaotamist käsitlevates standardsätetes kokkuleppimine, sealhulgas turukasumite ja -kahjumite puhul, määrates kindlaks, kuidas asjaomaste toodete asjakohaste turuhindade või muude kaubaturgude mis tahes muutused omavahel jaotada;
- xiii) loomatervise, taimekaitse ja keskkonnaga seotud riskide ennetamiseks ja juhtimiseks võetavate meetmete rakendamine.“

13) Artikli 159 pealkiri asendatakse järgmisega:

„Kohustuslik tunnustamine“.

14) Artiklit 161 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa ja punkt a asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tunnustavad taotluse alusel piima- ja piimatootesektori tootjaorganisatsioonidena kõiki juriidilisi isikuid või juriidiliste isikute selgelt määratletud osi, tingimusel et

a) nad koosnevad piima- ja piimatootesektoris tegutsevatest tootjatest, on loodud nende algatusel ning järgivad konkreetset eesmärki, mis võib hõlmata ühte või mitut järgmistest eesmärkidest:

- i) selle tagamine, et tootmine kavandatakse ja kohandatakse vastavalt nõudlusele, eriti kvaliteedi ja kvantiteedi osas;
- ii) tarnete koondamine ja nende liikmete toodete turuleviimine;
- iii) tootmiskulude optimeerimine ja omahindade stabiliseerimine;“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid võivad otsustada, et tootjaorganisatsioon, mida on tunnustatud enne 2. aprilli 2012 siseriikliku õiguse alusel ja mis vastavad lõikes 1 sätestatud tingimustele, käsitatakse tunnustatud tootjaorganisatsioonidena.“

15) Artiklit 168 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Kui liikmesriigid ei kasuta käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud võimalusi, võib tootja, tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit artikli 1 lõikes 2 osutatud sektorite, v.a piima- ja piimatoodete- ning suhkru-sektori põllumajandustoodetega seoses nõuda, et iga tema toodete tarne kohta töötajale või turustajale tuleb sõlmida poolte vahel kirjalik leping ja/või et esmaostjad peavad iga tarne kohta tegema kirjaliku pakkumuse lepingu sõlmimiseks, võttes arvesse käesoleva artikli lõikes 4 ja lõike 6 esimeses lõigus sätestatud tingimusi.

Kui esmaostja on mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtja soovitusel 2003/361/EÜ tähenduses, ei ole lepingu sõlmimine ja/või lepingu sõlmimiseks pakkumuse tegemine kohustuslik, ilma et see piiraks poolte võimalust kasutada tootmisharudevahelise organisatsiooni koostatud standardlepingut.“;

b) lõike 4 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„4. Lõigetes 1 ja 1a osutatud leping või lepingu pakkumus;“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Erandina lõigetest 1 ja 1a ei ole leping või lepingu pakkumus nõutav, kui ühistu liige tarnib asjaomaseid tooteid ühistule, mille liige ta on, ja kui asjaomase ühistu põhikirjas või selles sätestatud või selle alusel antud eeskirjades ja otsustes sisalduvad sätted, millel on lõike 4 punktide a, b ja c sätetega sarnane mõju.“

16) Artiklid 169, 170 ja 171 jäetakse välja.

17) Lisatakse järgmine jagu:

„5a. jagu

Väärtuse jaotamist käsitlevad sätted

Artikkel 172a

Väärtuse jaotamine

Ilma et see piiraks mis tahes konkreetsete väärtuse jaotamist käsitlevate sätete kohaldamist suhkru-sektoris, võivad põllumajandustootjad, sealhulgas põllumajandustootjate liidud, ja nende esmaostjad leppida kokku väärtuse jaotamist käsitlevates tingimustes, sealhulgas turukasumite ja -kahjumite puhul, määrates kindlaks, kuidas asjaomaste toodete asjakohaste turuhindade või muude kaubaturgude mis tahes muutused omavahel jaotada.“

18) Artikli 184 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Põllumajandustoodete impordi tariifikvoodid liidus või selle osas vabasse ringlusse lubamiseks või liidu põllumajandustoodete kolmandatesse riikidesse impordi tariifikvoodid, mida liit peab ELi toimimise lepingu kohaselt või vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2 või artiklile 207 vastuvõetud muu õigusakti kohaselt sõlmitud rahvusvahelisest kokkuleppest tulenevalt osaliselt või täielikult haldama, avatakse ja/või hallatakse komisjoni poolt käesoleva määruse artikli 186 kohaselt delegeeritud õigusaktidega ja rakendusaktidega vastavalt käesoleva määruse artiklile 187.“

19) Artikkel 188 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 188

Tariifikvootide jaotamise protsess

1. Komisjon avaldab tariifikvootide jaotuse tulemused teatavaks tehtud taotluste kohta asjaomasel veebisaidil, võttes arvesse kättesaadavaid tariifikvootide ja teatavaks tehtud taotlusi.

2. Kui see on asjakohane, viidatakse lõike 1 kohasel avaldamisel vajadusele lükata tagasi menetluses olevaid taotlusi, peatada taotluste esitamine või jaotada kasutamata koguseid.

3. Liikmesriigid annavad impordi- ja ekspordilitsentsid koguste jaoks, mida impordi- ja eksporditariifikvootide raames taotleti, võttes arvesse asjaomaseid jaotuskoeffitsiente ja pärast seda, kui komisjon on need lõike 1 kohaselt avaldanud.“

20) Artiklit 209 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1 ei kohaldata põllumajandustootjate, põllumajandustootjate liitude või sellistest liitudest moodustatud ühenduste või käesoleva määruse artikli 152 või artikli 161 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioonide või käesoleva määruse artikli 156 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioonide liitude kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse suhtes, mis on seotud põllumajandustoodete tootmise või müügi- või ühiste seadmete kasutamisega põllumajandustoodete ladustamiseks, käitlemiseks või töötlemiseks, välja arvatud siis, kui ohustatakse ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamist.“

b) lõike 2 esimese lõigu järele lisatakse järgmised lõigud:

„Põllumajandustootjad, põllumajandustootjate liidud või sellistest liitudest moodustatud ühendused või käesoleva määruse artikli 152 või artikli 161 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioonid või käesoleva määruse artikli 156 kohaselt tunnustatud tootjaorganisatsioonide liidud võivad siiski taotleda komisjoni arvamust selle kohta, kas sellised kokkulepped, otsused ja selline kooskõlastatud tegevus on kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkidega.

Komisjon vaatab arvamuse saamiseks esitatud taotlused viivitamata läbi ja saadab taotlejale oma arvamuse nelja kuu jooksul alates täieliku taotluse saamisest. Komisjon võib omal algatusel või liikmesriigi taotluse alusel arvamuse sisu muuta, eelkõige juhul, kui taotleja on esitanud ebaõiget teavet või arvamust kuritarvitanud.“

21) Artiklit 222 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. Turgudel valitsevate tõsiste tasakaaluhäirete ajal võib komisjon vastu võtta rakendusakte, mille kohaselt ei kohaldata ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1 põllumajandustootjate, põllumajandustootjate liitude või põllumajandustootjate liitudest moodustatud ühenduste või tunnustatud tootjaorganisatsioonide, tunnustatud tootjaorganisatsioonide liitude või tunnustatud tootmisharudevaheliste organisatsioonide kokkulepete ja otsuste suhtes ükskõik millises käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud sektoris, tingimusel et kõnealused kokkulepped ja otsused ei kahjusta siseturu nõuetekohast toimimist, nende range eesmärk on asjaomast sektorit stabiliseerida ja need kuuluvad ühte või mitmesse järgmisesse kategooriasse:“;

b) lõige 2 jäetakse välja.

22) Artikli 232 lõige 2 jäetakse välja.

23) VII ja VIII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse III lisale.

Artikkel 5

Määruse (EL) nr 652/2014 muudatused

Määrust (EL) nr 652/2014 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 4 lisatakse järgmine lõige:

„4. Juhul kui mitmeaastased meetmed kiidetakse heaks, võib eelarvelised kulukohustused jaotada aastasteks osamakseteks. Kui eelarvelised kulukohustused jaotatakse aastasteks osamakseteks, võtab komisjon igal aastal osamakse tegemisel arvesse meetmete elluviimisel tehtud edusamme, hinnangulisi vajadusi ning olemasolevaid eelarvevahendeid.“

2) Artikli 13 lõige 5 jäetakse välja.

3) Artikli 22 lõige 5 jäetakse välja.

4) Artikli 27 lõige 5 jäetakse välja.

Artikkel 6

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018.

Sellele vaatamata kohaldatakse:

a) artikli 3 punkti 11 alapunkte a ja b alates 1. jaanuarist 2015;

b) artikli 1 punkti 23 alapunkti b alates 1. jaanuarist 2016 ning

c) artikli 4 punkti 3 alates 1. jaanuarist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 13. detsember 2017

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

M. MAASIKAS

I LISA

Määruse (EL) nr 1305/2013 II lisa muudetakse järgmiselt.

- 1) Real „Artikkel 17(3)“, valdkond „Investeeringud materiaalsesse varasse“, põllumajandussektor, maksimumsumma eurodes või maksimummäär: 40 %, neljas veerg, asendatakse sissejuhatav osa ja esimene taane järgmisega:

„Rahastamiskõlblikest investeeringutest muudes piirkondades

Eespool loetletud määrasid võib suurendada 20 protsendipunkti võrra tingimusel, et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % järgmistel juhtudel:

— noortel põllumajandustootjatel, kes ei ole tegutsenud kauem kui viis aastat arvates maaelu arengu programmis määratletud tegevuse alustamise tähtpäevast, või kelle artikli 19 lõikes 4 osutatud äriplaanis kindlaksmääratud tegevuste elluviimise tähtaeg ei ole saabunud;“.

- 2) Real „Artikkel 17(3)“, valdkond „Investeeringud materiaalsesse varasse“, ELi toimimise lepingu I lisa loetletud toodete töötlemine ja turustamine, maksimumsumma eurodes või maksimummäär: 40 %, asendatakse neljas veerg järgmisega:

„Rahastamiskõlblikest investeeringutest muudes piirkondades

Eespool loetletud määrasid võib suurendada 20 protsendipunkti võrra, tingimusel et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % EIP raames toetatud tegevuste, ühisinvesteeringute ja integreeritud projektide või tootjaorganisatsioonide ühinemisega seotud tegevuste puhul.“

- 3) Artikli 37 lõiget 5, artikli 38 lõiget 5 ja artikli 39 lõiget 5 käsitlevad read asendatakse järgmisega:

„37(5)	Saagi, loomade ja taimede kindlustamine	70 %	Sissenõutavaks muutunud kindlustusmaksest
38(5)	Ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- ja taimehaiguste, kahjurite leviku ning keskkonnajuhtumitega seotud ühisfondid	70 %	Rahastamiskõlblikest kuludest
39(5)	Sissetuleku stabiliseerimise vahend	70 %	Rahastamiskõlblikest kuludest“

II LISA

Määruse (EL) nr 1307/2013 X lisa tabelit „Artikli 46 lõikes 3 osutatud ümberarvestus- ja kaalutegurid“ muudetakse järgmiselt.

1) Rida „Lühikese raieringiga madalmetsa alad“ asendatakse järgmisega:

„Lühikese raieringiga madalmetsa alad (1 m ² kohta)	ei kohaldata	0,5	0,5 m ² “
--	--------------	-----	----------------------

2) Rida „Lämmastikku siduva kultuuriga alad“ asendatakse järgmisega:

„Lämmastikku siduva kultuuriga alad (1 m ² kohta)	ei kohaldata	1	1 m ² “
--	--------------	---	--------------------

3) Lisatakse järgmised read:

„Maa-alad, kus kasvab siidpööris (<i>Miscanthus</i>)	ei kohaldata	0,7	0,7 m ²
Maa-alad, kus kasvab kaelus-vaigulill (<i>Silphium perfoliatum</i>)	ei kohaldata	0,7	0,7 m ²
Maa, mis on jäetud kesaks korjetaimede jaoks (õietolmu- ja nektaririkkad liigid)	ei kohaldata	1,5	1,5 m ² “

III LISA

Määruse (EL) nr 1308/2013 VII ja VIII lisa muudetakse järgmiselt.

1) VII lisa II osa punkti 1 alapunkti c teine taane asendatakse järgmisega:

„— võib üldalkoholisalduse ülempiir olla suurem kui 15 mahuprotsenti teatavate kaitstud päritolunimetusega veinide puhul, mis on toodetud rikastamiseta, või rikastatud üksnes VIII lisa I osa B jao punktis 1 osutatud osalise kontsentreerimise protsesside abil, tingimusel et asjaomase kaitstud päritolunimetuse tehnilises dokumentatsioonis esitatud tootekirjelduses on see võimalus ette nähtud;“.

2) VIII lisa I osa A jao punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3. Eriti ebasoodsate ilmastikutingimustega aastatel võivad liikmesriigid asjaomaste piirkondade puhul suurendada erandkorras punktis 2 sätestatud piirmäärasid 0,5 mahuprotsenti. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist sellistest suurendamistest.“

Komisjoni avaldused

Artikli 1 kohta – Maaelu areng

— Maaelu arengu programmide kestuse pikendamine

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 10 lõike 2 kohaselt heakskiidetud maaelu arengu programmidega aastateks 2014–2020 seotud kulused rahastatakse jätkuvalt EAFRD toetusest, kui seda makstakse toetusesaajatele hiljemalt 31. detsembriks 2023. Komisjon käsitleb maaelu arengu toetuse jätkumist pärast 2020. aastat järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekus.

— Riskijuhtimine

Komisjon kinnitab oma kavatsust vaadata läbi määruses (EL) nr 1305/2013 sisalduvate riskijuhtimisvahendite toimimine ja tõhusus ühise põllumajanduspoliitika ajakohastamist ja lihtsustamist käsitleva ettepaneku raames.

— Karistused seoses programmiga Leader

Komisjon kinnitab oma kavatsust vaadata läbi komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 809/2014 sisalduvate programmi LEADER karistuste tõhusus ja proportsionaalsus.

Artikli 2 kohta – Horisontaalne määrus

— Kriisireserv

Komisjon kinnitab, et põllumajandussektori kriisireservi toimimine ja finantsdistipliiniga seotud assigneeringute hüvitamine, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1306/2013 artikliga 25 ja artikli 26 lõikega 5, vaadatakse läbi järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamise raames, et võimaldada tõhusat ja õigeaegset sekkumist turukriisi ajal.

— Ühtne audit

Komisjon toetab ühtse auditi põhimõtet, nagu on kinnitatud uue finantsmääruse artikli 123 ettepanekus. Samuti kinnitab komisjon, et põllumajanduskulude juhtimise ja kontrolli praegune õigusraamistik, mis on loodud määrusega (EL) nr 1306/2013, võimaldab juba sellist lähenemisviisi kasutada ning et 2014.–2020. aasta auditistrateegias on seda arvesse võetud. Kui sertifitseerimisasutuse arvamust, mis on esitatud kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 9 lõikega 1, peetakse usaldusväärseks, võtab komisjon seda arvamust arvesse, kui ta hindab vajadust teha asjaomase makseasutuse auditeid.

Artikli 3 kohta – Otsetoetused

— Valgurikaste kultuuride kava

Komisjon kinnitab oma kavatsust vaadata läbi pakkumise ja nõudluse olukord seoses taimsete valkudega ELis ning kaaluda võimalust töötada välja „Euroopa taimsete valkude strateegia“, et veelgi soodustada taimsete valkude tootmist ELis majanduslikult tõhusal ja keskkonnahoidlikul viisil.

Artikli 4 kohta – Ühine turukorraldus

— Tootmise vabatahtliku vähendamise kava

Komisjon kinnitab, et määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus) artiklites 219 ja 221 juba sisaldub vajalik õiguslik alus, mis võimaldab tal käsitleda vastavalt kättesaadavatele eelarvevahenditele turuhäireid ja muid konkreetseid probleeme, sealhulgas piirkondlikul tasandil esinevaid probleeme, ning annab võimaluse pakkuda põllumajandustootjatele otsest finantsabi. Peale selle võimaldab komisjoni ettepanek lisada määrusesse (EL) nr 1305/2013 (maaelu arengu toetuste kohta) sektoripõhine sissetuleku stabiliseerimise vahend liikmesriikidel lisada oma maaelu arengu programmidesse võimaluse hüvitada konkreetse sektori põllumajandustootjatele nende sissetuleku märkimisväärse vähenemise korral tekkinud kahjud.

Komisjon kinnitab veel, et artikli 219 kohaselt võib ta turuhäirete või nende ohu korral kehtestada kavad (sh sellise kava toimimise vajalikud üksikasjad), mille alusel antakse liidu toetust tootjatele, kes vähendavad vabatahtlikult oma toodangut (näide: komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2016/1612, ELT L 242, 9.9.2016, lk 4).

— Tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamine

Komisjon tuletab meelde, et tootjate koostöö eeskirjad riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise kohta, sealhulgas vajalik halduskoostöö asjaomaste liikmeriikide vahel, on sätestatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/232. Kõnealuste eeskirjade toimimine ja asjakohasus vaadatakse läbi ÜPP ajakohastamise ja lihtsustamise käimasoleva protsessi raames.

— Ebaaus kaubandustava

Komisjon kinnitab, et on käivitanud toiduainete tarneahela algatuse, mis läbib praegu parema õigusloome suunistega nõutud menetluste eri etappe. Komisjon otsustab võimaliku seadusandliku ettepaneku üle pärast menetluse lõpuleviimist ja kui võimalik, siis 2018. aasta esimeses pooles.

— Tootjate koostöö

Komisjon võtab teadmiseks parlamendi ja nõukogu kokkuleppe artiklite 152, 209, 222 ja 232 muudatuste kohta. Komisjon märgib, et parlamendi ja nõukogu kokkulepitud muudatused on sisulised ja lisatud ilma mõjuhindanguta, nagu on nõutud paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkulepe punktiga 15. See põhjustab soovimatul määral õiguslikku ja menetluslikku ebakindlust, mille mõju ja tagajärjed ei ole teada.

Kuna kõik komisjoni algsele ettepanekusse tehtud muudatused kokku tähendavad märkimisväärset muudatust õigusraamistikus, märgib komisjon murega, et mõned uued tootjaorganisatsioonidele soodsad sätted võivad kahjustada väiksemate põllumajandustootjate elujõulisust ja heaolu ning tarbijate huve. Komisjon kinnitab oma kohustust säilitada põllumajandussektoris tõhus konkurents ja tagada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud ÜPP eesmärkide täielik saavutamine. Sellega seoses märgib komisjon, et kaasseadusandjate poolt kokku lepitud muudatuste kohaselt on nii komisjonil kui ka liikmesriikide konkurentsiasutustel väga piiratud roll, et tegutseda tõhusa konkurentsi säilitamiseks.

Komisjoni üldine nõusolek koondettepaneku suhtes, sealhulgas parlamendi ja nõukogu poolt kokku lepitud muudatused, ei piira edasisi ettepanekuid, mida komisjon võib nendes valdkondades seoses ühise põllumajanduspoliitika reformiga teha pärast 2020. aastat, ega muid algatusi, mis on mõeldud eeskätt selleks, et tegeleda küsimustega, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt praegu kokku lepitud tekstist.

Komisjon kahetseb, et kaasseadusandjad ei ole piisavalt tegelenud küsimusega, mis puudutab komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste väga piiratud rolli tegutseda tõhusa konkurentsi säilitamise nimel, ning väljendab muret sellise piirangu võimaliku mõju üle põllumajandustootjatele ja tarbijatele. Komisjon märgib, et õigusakti tuleb tõlgendada kooskõlas aluslepinguga, eelkõige seoses komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste sekkumisvõimalusega juhul, kui tootjaorganisatsioon, mis hõlmab suurt osa turust, kavatseb piirata oma liikmete tegutsemisvabadust. Komisjon avaldab kahetsust, et selline võimalus ei ole õigusaktiga selgelt tagatud.
